Port Arthurin SUURJUHLASSA tavataan elokuun 1--4 pnä!

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 162 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 70 — Vol. LIII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, heinäk. 22 p. — Tuesday, July 22, 1969

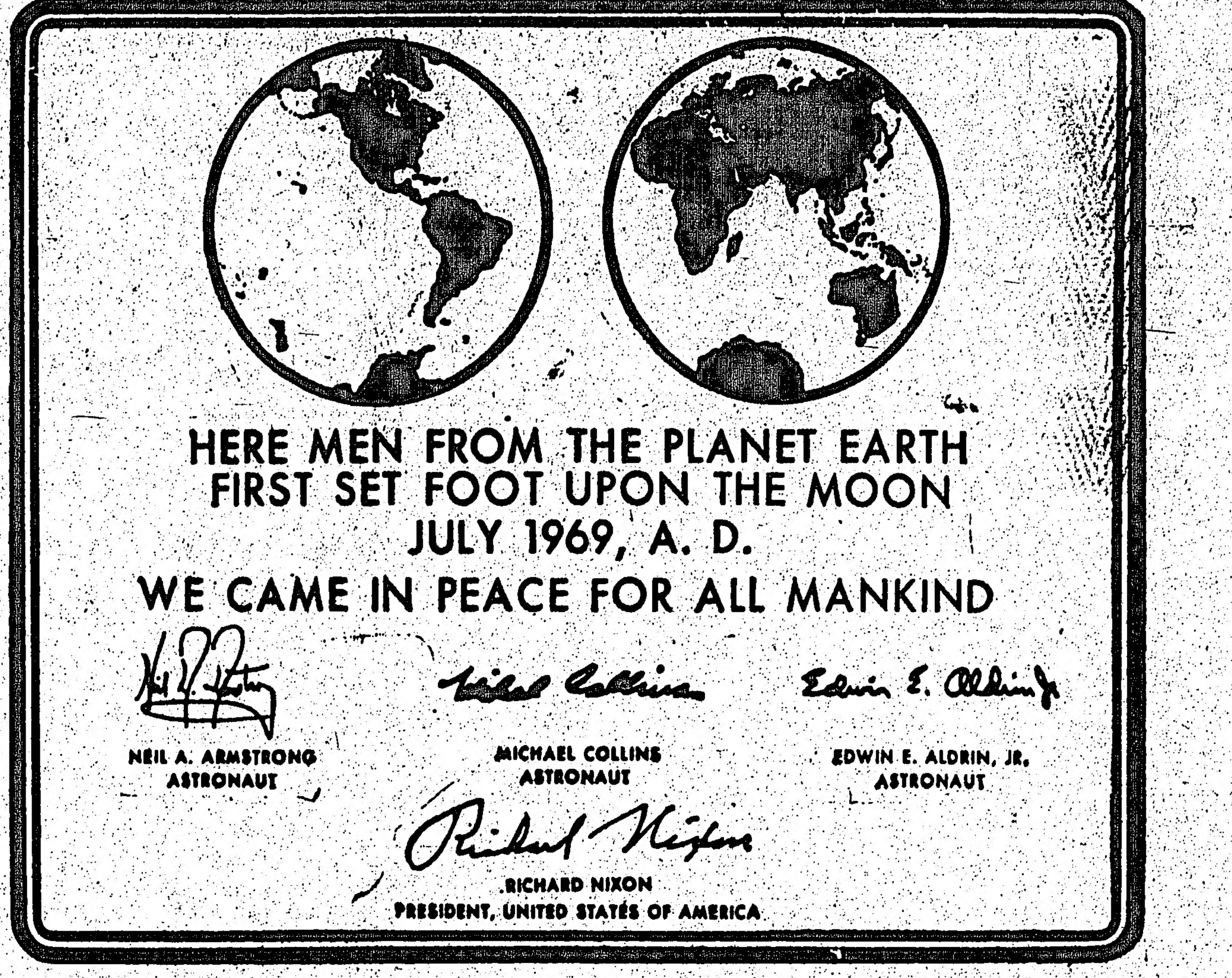

Miljoonat ihmiset eri puolilla maailmaa seurasivat TV:n välityksellä sitä historiallista hetkeä kun USA:n astronautit Neil Armstrong ja Edwin Aldrin ottivat ensimmäiset askeleet kuun pinnalla. Yllä olevassa kuvassa on heidän kuuhun jälkeensä jättämä laatta matkan muistoksi.

Kuumiehet matkalla kohti maata

Apollo XI lento onnistunut tähän mennessä ilman vaikeuksia; historiallinen kuussa kävely on tapahtunut; N-liitto tiedoitti Luna-15 kuuntutkimuslennon päättyneen

Houston, Texas. — Täältä tiedoitettiin tänä (tiistai) aamuna, että Apollo XI astronautit Neil A. Armstrong, Michael Collins ja Edwin E. Aldrin ovat matkalla kohti maata ja heidän kuualuksensa kulkee noin 3,000 mailin tuntinopeudella. Astronauttien tiedoitettiin lepäävän ja matkan kaikkien tähänastisten vaiheiden onnistuneen suurempitta vaikeuksitta, vaikkakin vähän alkuperäistä aikataulua nopeammassa tahdissa.

Kaksi nyt kohti maata matkalla olevasta kolmesta astronautista, nimittäin Apollo XI komentaja Neil A. Armstrong ja kuumodulin ohjaaja Edwin E. Aldrin laskivat kuumodulilla kuun pinnalle viime sunnuntaina kello 4.18 iltapäivällä. Tarkistettuaan aluksensa ja varmistuttuaan siitä ettei se ollut vaurioitunut laskussa astronautit lepäsivät useamman tunnin ennen kuin poistuivat modulista kävelläkseen kuun pinnalla. Miehen ensimmäinen ja samalla historiallinen kuun pinnalla käveleminen alkoi sunnuntai-iltana 10.56, arviolta noin 600 miljoonan ihmisen seuratessa tätä tapausta televisioiden välityksellä maassa, noin 240,000 mailin päässä varsinaisesta tapahtumapaikasta.

Astronautti Armstrong poistui ensimmäiseksi kuumodulista ja aloitti historiallisen kävelynsä kuun pinnalla.

Astronautit keräsivät kuun pintanäytteitä, ottivat valokuvia kuun näkymistä ja pystyttivät televisiokameran, jonka välityksellä heidän liikkeitään saatiin seurata maasta käsin.

He pystyttivät kuun pinnalle myös kolme tieteellistä kojetta; seismografin, joka rekisteröi kuunjäristyksiä ja välittää havaintonsa automaattisesti maahan "laserpeilin", joka heijastaa lasersäteet maahan siten, että tiedemiehet voivat mitata etäisyyksiä kuuhun senttimetrin tarkkuudella sekä kokoojalaitteen, joka keräsi aurinkotuulen mukanaan kuljettamia aineosia myöhemmin maassa tapahtuvaa tutkimusta varten.

Astuttuaan ulos kuumodulista kuun pinnalle astronautti Armstrong sanoi: "Ainoastaan yksi lyhyt askel miehelle, mutta jättiläismäinen hyppäys koko ihmiskunnalle".

Työskenneltyään kuun pinnalla vajaat kolme tuntia astronautit palasivat kuumoduliin ja lepäsivät useita tunteja ja laukaisivat maanantai-iltapäivällä kuumodulinsa takaisin kuuta kiertävälle radalle, missä astronautti Collins odotti heitä emäaluksessa.

Kuussa kävijät olivat poissa Apollo XI melkein kokonaisen vuorokauden ennen kuin Armstrong ja Aldrin ryömivät tunnelia myöten takaisin pääalukseen tuoden mukanaan kuusta irroittamansa näytteet sekä auringontuulikojeen kokoamat hiukkaset.

Kuusta tapahtuneessa lähdössä kuumodulin alaosa (laskeutumisvaihe) toimi laukaisualustana ja vain kuumodulin yläosa (nousuvaihe) palasi kuuta kiertävälle radalle. Osat irroitettiin toisistaan pieniä räjähdyspanoksia käyttäen. Kummallakin osalla oli omat moottorinsa, joista toista käytettiin laskettauduttaessa kuun pinnalle ja toista kuusta noustessa.

Apollo-aluksen päämoottorin käynnistäminen tapahtui myöhemmin maanantaina ja tiistain välisenä yönä ja tällä toimenpiteellä singottiin Apollo XI kuuta kiertävältä radalta kohti maata. Parhaillaan tapahtuvan paluumatkansa aikana astronautit tarkkailevat aluksensa järjestelmällistä toimintaa. Aluksen mittaritaulussa on 566 kytkintä, 71 valoa, 40 mekaanista näyttölaitetta ja 24 mittaria. Maan vetovoima tulee kiihdyttämään Apollon nopeuden noin 24,000 mailin tunnissa aluksen lähestyessä maan ilmakehää.

Tämän historiallisen miehen kuussa kävelemisen johdosta on tulvinut suuret määrät onnitteluja USA:n Houstonissa sijaitsevaan avaruuskeskukseen ja mm. Vapauden päätoimittaja Wm. Eklund kiinnitti myös huomiota Apollo XI historialliseen lentoon puhuessaan Wanupin haalilla CSJ:n ja SCAUL:n "pikkusuurjuhlissa" pari tuntia ennen "kuulaskua". Hän toivotti näille urheille astronauteille turvallista takaisinpaluuta maahan.

Alkuperäisestä 3,100 tonnia käsittävästä Apollo/Saturnus-5 aluksesta on sen maanpinnalle saapuessa jäljellä ainoastaan 6 tonnia painava kartiomainen komentoalus.

Moskova. — Neuvostoliiton taholta tiedoitettiin maanantai-iltana, että sen Luna-15 kuuraketti on laskeutunut kuuhun ja lopettanut toimintansa. NL:n antama lausunto kumosi länsimaissa kiertäneet huhut, että Luna-15 tehtävänä olisi ollut kuunäytteiden maahan tuominen.

TASSin antamassa lausunnossa sanottiin mm: "Heinäkuun 21 päivänä 1969 päättyi automaattisesti toimineen Luna-15 lähellä kuuta suorittama tutkimusohjelma."

Luna-15 suorittamista tutkimustehtävistä ei annettu kuitenkaan tarkempaa selostusta.

Stelcon työläiset äänestivät lakosta

Hamilton. — Täällä sijaitsevan Steel Co., of Canada Ltd. työläiset äänestivät viikonlopulla ylivoimaisesti lakon kutsumisoikeuksien myöntämisen puolesta union neuvottelukomitealle.

Terästyöläisten union osasto no. 1005 eräs puhemies sanoi osaston 11,500 työläisen äänestäneen 94.7 prosenttisesti lakkotoimenpiteiden puolesta, jos se on tarpeellista palkkavaatimustensa tukemiseksi. Nyt voimassa oleva työläisten ja Stelcon välinen sopimus menee umpeen heinäkuun 31 päivänä.

Heinäkuun 9 päivästä lähtien union neuvottelukomitea on ollut yhteyksissä Toronton Royal Yorkin hotellissa majailevan kolme miestä käsittävän sovittelu -lautakunnan kanssa. Sovittelulautakuntaa johtaa montreallilainen H. Carl Goldenbedg.

Terästyöläiset ovat hyljänneet yhtiön tarjouksen, mikä käsittää 80.6 tuntipalkankorotuksen reunaetuisuuksineen kahden vuoden sopimusaikana. Unio vaatii $1.40 korotusta tunnille kahden vuoden sopimusaikana.

USA alensi vehnän hintaa, Canadan seurattava perässä

Ottawa. — Canadan kauppaministeriön eräs puhemies sanoi viikonlopulla, että canadalaiset virkailijat eivät olleet "lainkaan tyytyväisiä" USA:n päätöksestä alentaa vehnän hintaa, josta tiedoitettiin perjantaina.

Washingonin päätös alentaa vehnän hintaa voi johtaa avonaiseen kansainväliseen hintasotaan tai pysyväiseen vehnän alempaan hintaan, sanoi kauppaministeri Jean-Luc Pepin.

USA päätti alentaa vehnän bushelihintaa 12 sentillä maailman vehnämarkkinoilla tapahtuvan kilpailun johdosta ja Canadan täytyy mahdollisesti seurata tätä esimerkkiä pysyäkseen kilpailutasolla, sanoi ministeri.

Canadalaiset vilja-asioita käsittelevät virkailijat ennustavat täksi vuodeksi Canadalle 850 miljoonan bushelin vehnäylijäämää.

19 lasta hukkui

Angers, Ranska. — Yhdeksäntoista lasta hukkui täällä viikonlopulla Loire-jokeen. Poliisin kertoman mukaan lapset joutuivat kierrevirran vetäminä veden armoille. Hukkuneiden ikä vaihteli 13—14 vuoteen. He kuuluivat erääseen yhden päivän retkeilymatkalla olleeseen 60 lapsen ryhmään.

Syntyväisyyden säännöstely vapaasti köyhille

Washington. — USA:n presidentti Richard Nixon sanoi viikonlopulla kongressin jäsenille, että hän haluaa saada aikaan viiden vuoden sisällä ohjelman, mikä takaa vapaan syntyväisyyden säännöstelyn köyhille synnytysiässä oleville amerikkalaisille naisille.

Kongressille esittämässään erikoislausunnossa Nixon arvioi, että lähes 5 miljoonaa amerikkalaista naista "on vailla asianmukaista mahdollisuutta oppia tuloksia tuottavasta perhesuunnitteluohjelmasta."

OTTAWALTA VEHNÄFARMAREILLE $250 MILJ. ETUKÄTEISMAKSUINA

Trudeaun "aitojenkorjausmatkan" sanotaan epäonnistuneen; lännen farmarit tyytymättömiä Ottawan vehnäkauppoihin

Lethbridge, Alta. — Pääministeri Pierre Elliot Trudeau sanoi täällä viikonlopulla päättäessään Canadan länsi-maakuntiin suuntautuneen matkansa, että liittohallitus tulee "pumppaamaan" aavikkomaakuntien maatalouteen vähintään $250 miljoonaa elokuun 1 päivänä alkavan uuden satovuoden aikana.

Etukäteismaksut farmeilta pois kuljettamista odottavista viljoista eivät edusta mitään uutta finassiohjelmaa lännen farmareille, vaikka ne nyt tulevatkin olemaan kaksinkertaiset viime vuoteen verratessa.

Trudeau myönsi täällä pitämässään tiedoitustilaisuudessa, että aavikkomaakunnissa vallitsee rahapula ja sanoi, että hänen asettamansa painostus kaksinkertaistettuun etukäteismaksuun on epäonnistunut poistamaan aavikkomaakunnissa vallitsevan katkeran mielialan.

Maatalousministeri H. A. Olson, joka antoi pääministerille sivustatukea haastattelutilaisuudessa, sanoi kyseessä olevat $250 miljoonaa käsittävät etukäteismaksut saatettavan farmarien käsiin 60—90 päivän sisällä elokuun 1 päivän jälkeen.

Alkuvuodesta Canadan vehnälautakuntaa koskevan lakiuudistuksen perusteella farmareille voidaan nyt maksaa farmeille varastoidusta viljasta $6.000 etukäteismaksua, verrattuna viime vuoden $3,000 etukäteismaksuun. Nämä etukäteismaksut tullaan sitten poistamaan farmareille maksettavista viljanhinnoista sen jälkeen kun farmeilta on kuljetettu pois ensimmäiset viljaerät varsinaista myyntiä varten.

"AITOJENKORJAUSMATKAN" SANOTAAN EPÄONNISTUNEEN

Winnipeg. — Pääministerin aavikkomaakuntiin tekemän "aitojenkorjausmatkan" aikana hän keskusteli yleisön kanssa Manitobassa ainoastaan Thompsonin kaivoskauppalassa, missä hänen sanottiin saaneen "lämpimän" vastaanoton, mutta Winnipegissä keskustelut tapahtuivat suljettujen ovien takana ainoastaan vehnälautakunnan jäsenten ja pääministeri Ed Scheyerin kanssa.

Manitoban farmariunion presidentti Ken Singleton sanoi olevansa tyytymätön Trudeaun vierailun suhteen.

"Hän (Trudeau) ei pysty yhdistämään lännen maataloutta Canadan kokonaistalouteen. Hän näyttää asettavan farmarit luokkaan, joka ei ole sukua liikemaailmalle.

"Jos hän korjasi jonkinlaisia poliittisia aitoja, niin minä en ole vielä onnistunut löytämään niitä", sanoi mr Singleton.

Saskatoon. — Täällä vieraillessaan pääministeri Trudeau kielsi vihoissaan olevia farmareita nimittämästä häntä "siaksi ja huijariksi" — tai hän ei keskustele heidän (farmareitten) kanssaan.

Puhuessaan noin 50 farmarille kuorma-auton lavalta Trudeau sanoi: "Jos te haluatte tavata minut tulevaisuudessa, niin älkää kantako mukananne julisteita, joissa sanotaan 'Trudeau on sika' tai, että minä ajan takaa naisia."

Yleisesti puhuen Trudeau menetti mahdollisesti maaperää län-

(Jatkuu sivulla 3)

Japanin oppositiopuolueet vastustavat USA:n kaasuja

Tokio. — Japanin oppositiopuolueet saavuttavat odottamatonta suosiota sen johdosta kun täällä tiedoitettiin viikonlopulla, että 24 amerikkalaista oli joutunut sairaalahoitoon, koska oli Okinawalla tapahtunut jonkinlainen vahinko, mikä koski ilmeisesti hermokaasun käsittelyä.

Konservatiivinen USA:n linjaa vetävän pääministeri Eisaku Saton hallitus on joutunut vakavan hämmennyksen valtaan sen jälkeen kun Satoa lähellä olevista lähteistä tiedoitettiin amerikkalaisia kohdanneesta tapauksesta. "Se on ilkeä probleema", sanoi eräs virkailija, "ja hallitus kamppailee sen mahdollisuuden kanssa että tapausta tullaan käyttämään USA:n tukikohtien ja yleensä USA:n vastaisen toiminnan kiihoittamiseksi."

Mr. Saton sanotaan myös olevan syvästi huolissaan tapauksen johdosta.

Oppositiopuolueiden puhemies antoi lausunnon, jossa tuomitaan ilmoitettu myrkyllisten kaasujen varastointi Okinawan tukikohdassa. Oppositiopuolueet ovat vaatineet tutkimuksen suorittamista ja kaasujen hetikohtaista poistamista, jos niiden Okinawalla oleminen voidaan todistaa.

Japanin ulkoministeriön tiedoitettiin tutkivan sunnuntaina mahdollisuutta tehdä myrkkykaasusta pääasiallinen keskustelunaihe USA:n ja Japanin välisissä turvallisuussopimusneuvotteluissa.

Tällainen vaatimus, jos se hyväksytään, tulisi tarkoittamaan sitä; ettei USA voisi varastoida myrkkykaasujaan Japanin alueelle ilman Tokion suostumusta. Okinawa tulisi samojen sääntöjen alaiseksi heti kun se palautetaan Japanille.

Nyt voimassa olevan Japanin ja USAn välisen sopimuksen perusteella USA voi varastoida japanilaisiin tukikohtiinsa ainoastaan ydinaseita ja pitkänmatkan ohjuksia.

Okinawalla heräsi yleinen vastalausemyrsky sen jälkeen kun saatiin kuulla myrkkykaasusta ja huomattiin jälleen kuinka voimattomia Okinawan asukkaat ovat sotilasasioiden suhteen tällä USAn hallussa olevalla saarella.

Paikallinen sanomalehti antoi etusivustaan suurimman osan kaasuonnettomuutta koskeneelle artikkelille ja selosti kemiallista sekä biologista sotavarustelua.

Erään todistajan antaman lausunnon mukaan Okinawalla on varastoituna kahdenlaista kemiallis-biologista sotamateriaalia.

LEIMU SILLMAN KUOLI LENTOKONERIKOSSA

Onnettomuus vaati myös hänen nuorimman poikansa ja kahden ystävän hengen; vaimo pelastui

Port Arthur. — Port-arthurilainen rakennusurakoitsija ja tunnettu liikemies Leimu Sillman ja hänen nuorin poikansa, 13-vuotias Gregory sekä 12-vuotias Stanley Huchenski ja 11-vuotias William Pykari saivat maanantaina surmansa hukkumalla Port Arthurin satamassa tapahtuneessa lento-onnettomuudessa.

Mr Sillmanin vaimo Helen on hoidettavana Port Arthurin General sairaalassa onnettomuuden johdosta saamansa hermojärkytyksen vuoksi. Mrs Sillman pelastui onnettomuudesta uituaan uppoavasta lentokoneesta noin 100 jalan päässä olleeseen rantaan.

Eräs todistaja mainitsi, että ilmeisesti mr Sillmanin ohjaaman yksimoottorisen Cessna 180-mallisen koneen ponttoonit olivat juuri ehtineet koskettaa veden pintaa Saskatchewanin no. 4 viljaelevaattorin edustalla kun koneen propelli iski veteen ja aiheutti sen, että kone lennähti ylösalaisin. Kone upposi melkein silmänräpäyksessä, sanoi todistaja.

Eräs hinaaja-alus kiinnitti uponneeseen lentokoneeseen hinausvaijerin ja veti sen läheisen laiturin luokse, missä sukeltajat poistivat koneessa olleet neljä hukkunutta.

Poliisien taholta sanottiin, että mr Sillman, hänen vaimonsa sekä poikansa ja kaksi pojan ystävää olivat palaamassa noin 70 mailin päässä Port Arthurista sijaitsevalta kesänviettopaikaltaan.

Suomalaisten keskuudessa mr Sillman oli Järvienpään yksi tunnetuin liikemies ja hän oli mm. Lakeheadin Builders Exchangen presidentti.

Mr Leimu Sillman oli melkein kaikille lehtiemme Vapauden ja Liekin lukijoille kyvykkäänä kynäilijänä tunnetun Tyyne Sillmanin ja edesmenneen Hermann Sillmannin ainoa poika.

Torontossa puute luokkahuoneista

Toronto. — Vähintään 12,000 suur torontolaista kansakoululaista ja katolisen koulun oppilasta joutuvat aloittamaan koulunkäyntinsä tänä syksynä väliaikaisissa luokkahuoneissa, koska Torontossa vallinneet lakot ja työsulut ovat ehkäisseet uusien koulujen rakentamisen aikataulun mukaisesti.

Muutamat koulukunnat ovat harkinneet koulujensa kahdella vuorolla käynnistämistä, järjestäen yhden tuurin aamupäivällä ja toisen iltapäivällä.

Kaikkein eniten koulutilojen puutteesta tällä hetkellä sanotaan kärsittävän North Yorkin alueella, missä katolilaisten koulujen täytyy löytää syksyyn mennessä luokkatilat 9,000 lapselle.

Ainoastaan Etobicoke ja varsinainen Toronto välttyivät vakavilta vaikeuksilta koulutilojen suhteen.

Quebecin maakunnan finanssiministeri Dozois erosi

Quebec City. — Finanssiministeri Paul Dozois esitti viime viikon lopulla eroanomuksensa ja sanoi siirtyvänsä yksityiselämään terveydellisistä syistä.

VIIME TIEDOT

Victoria. — British Columbian maakunnan pääministeri W. A. C. Bennett ilmoitti maanantaina, että maakunnallisen lainlaatijakunnan jäsenten vaalit pidetään keskiviikkona, elokuun 27 päivänä. Hän teki tämän ilmoituksen virastossaan järjestämässään tiedoitustilaisuudessa. Nämä tulevat olemaan seitsemännet vaalit, jotka järjestetään 17 vuotta vallassa olleen Bennettin Social Credit hallituksen aikana. Tällä hetkellä BC:n lainlaatijakunnan 55 edustajapaikkaa jakaantuu seuraavasti: Social Credit-puolue 31, NDP 17 ja kuusi liberaalia. Yksi paikka on ilman edustajaa.

Edgartown. — Täällä nostettiin maanantaina poliisipäällikkö Dominic J. Arenan toimesta senaattori Edward Kennedya vastaan syyte auto-onnettomuuspaikaltapoistumisesta. Edesmenneen Robert Kennedyn sihteerinä toiminut Mary Jo Kopechne sai surmansa hukkumalla aikaisin viime lauantaiaamuna tapahtuneessa auto-onnettomuudessa Kennedyn ohjaaman auton syöksyttyä kapealta ja pimeältä sillalta erääseen lammikkoon harvaan asutulla Chappaquiddick-islandin alueella.

Ottawa. — Saskatchewanin maakunnan pääministeri Ross Thatcher lähetti maanantaina pääministeri Pierre Elliot Trudeaulle kirjeen, jossa hän pyysi anteeksi sitä "raakaa" kohtelua, minkä alaiseksi Trudeau joutui vieraillessaan Reginassa viime viikolla. Mr. Thatcher kirjoitti: "Minä toivon teidän käsittävän, että sellainen vähemmistö ei tuonut julki meidän valtavan enemmistömme tunteita".

EL SALVADOR EI AIO ANTAA PERIKSI

San Salvador. — El Salvadorin hallitus vastusti sunnuntaina perääntymättömästi American Organization of States (AOS) määräystä vetää joukkonsa pois viisi päivää kestäneen sodan aikana valloittamiltaan Hondurasin alueilta.

El Salvador pysyi päätöksessään huolimatta OAS:n antamasta määräyksestä poistaa joukot tänään (tiistaina) puoleenyöhön mennessä.

El Salvadorin hallitus toisti lausuntonsa, jossa sanottiin, että joukkoja ei vedetä takaisin ennen kuin El Salvador on saanut vakuutuksen siitä ettei Hondurasin alueilla asuvia 280,000 el-salvadorilaista tulla pahoinpitelemään tai vahingoittamaan.

El Salvadorin presidentti Fedel Sanchez Hernandez suoritti sunnuntaina tarkistusmatkan etulinjan eteläisellä osuudella vain 45 mailin päässä Hondurasin pääkaupungista Tegucigalpasta.

Ja ryhmä OAS:n sotilasvirkailijoita — pukeutuneina valkoisiin sotilaspukuihin, joiden johdosta heitä nimitettiin jäätelönmyyjiksi — suoritti tutkimuslentoja useammissa kohdissa tarkistaen OAS:n määräämää taistelujen lopettamista.

Hondurasin ja El Salvadorin välisessä sodassa arveltiin sunnuntaihin mennessä saaneen surmansa yli 2,500 ihmistä ja El Salvador tunnusti menettäneensä yli 700 sotilasta kaatuneina.

Eräs OAS:n neuvotteluryhmä on koettanut jatkuvasti saada aikaan sopimuksen kahden maan välille, huolimatta El Salvadorin kieltäytymisestä vetää joukkonsa pois Hondurasin alueelta. Neuvotteluryhmän sanotaan olleen jatkuvasti yhteyksissä Washingtonin ja Tegucigalpan kanssa.

OAS:n equadorilainen neuvottelija Jorge Fernandez sanoi Hondurasin hallituksen suostuneen suunnitelmaan, että OAS asettaa 21 virkailijaansa tarkistamaan niitä vakuutuksia, jotka takaavat Hondurasissa asuvien El Salvadorin kansalaisten koskemattomuuden.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1078
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:ssa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.25

Mitä tapahtuu Kiinassa?

Kiinasta tulevat uutistiedot antavat entistä enemmän huolestumisen aiheita sosialismin hyvää tarkoittaville ihmisille.

Äskettäin pidetyn Kiinan kommunistisen puolueen yhdeksännen kongressin jälkeen on Kiinan poliittisen johdon toimesta hyökkäilty entistä kiivaammin toisia sosialistisia maita, erikoisesti Neuvostoliittoa vastaan. Oikeutetulta tuntuvat ne julkisuudessa esitetyt katsantokannat, että Kiinan nykyjohto pitää eNuvostoliittoa "päävihollisena" ja imperialismin päälinnakettä, Yhdysvaltoja, vain "pienempänä pahana".

Tämä "teoria" saa vahvistusta myös käytännön kannalta. Me toivomme luonnollisesti, että Kiina kuten kaikki muutkin suurvallat, pitäisi kiinni rauhanomaisesta rinnakkaiselosta, toisiin maihin nähden, vaikka syystä tai toisesta ei ystävällisiä suhteita voitaisikaan järjestää. Mutta merkillepantavaa on, että Kiinan toimesta ei ole järjestetty mitään välikohtauksia Yhdysvaltoja ja USAn marionettia, Chiang Kai-tshekin komentoa vastaan. Toisin on Peking menetellyt Neuvostoliittoon nähden järjestämällä tämän tuosta aseellisia rajakahakoita sitä vastaan.

Oma merkityksensä on sillä, että näitä rajakahakoita järjestettiin vielä viime viikolla, jolloin Kiinan ja Neuvostoliiton edustajat olivat yhteisen sopimuksen perusteella Khabarovskissa keskustelemassa rajakiistojen sopimisesta, Neuvostoliitolla tuntuu olleen oikeus esittää syytöksen, että Kiina järjesti tämän viimeisimmän rajakahakan nimenomaan provosoidakseen tilanteen, missä ei mitään sopimuksia voida rajakiistoista tehdä.

Nyt viikon lopulla tulleissa uutistiedoissa kerrotaan, että neuvostoliittovastainen propaganda on saavuttanut Kiinassa jo niin korkean tason, että se voi johtaa kohtalokkaisiin tekoihin.

Sotahysterian lietsontaa on harjoitettu Kiinassa Neuvostoliittoa vastaan jo useiden kuukausien ajan. Ulkomaalaiset tarkkailijat ovat kuitenkin selittäneet, että sen tarkoituksena on kiinalaisten huomion kiinnittäminen pois sisäpoliittisista vaikeuksista. On selitetty, että syyttelemällä Neuvostoliittoa sotaisista aikeista, Kiinan nykyjohto on saanut "kansallisen vaaran" nimissä poistetuksi "kulttuurivallankumouksen" aiheuttamat suuret erimielisyydet kansanjoukkojen riveissä.

Mahdollista on, että nämä ovat ainakin osittain vielä Kiinan nykyjohdon tavoitteena. Mutta toisaalta näyttää, että sotahysterian lietsominen on jo mennyt niin pitkälle, että ainakin jotkut johtoportaan jäsenet rupeavat itsekin siihen uskomaan.

Eräitten uutistietojen mukaan on joitakin alueita ja tehtaitakin evakuoitu. Ja kun kansaa "varoitellaan" uhkaavan sodan aiheuttamista puutteista, niin seurauksena on, että joillakin alueilla ostetaan etuilevien toimesta ruokaa ja muita tavaroita varastoihin "sotatilanteen" varalta.

Tällainen asennoituminen ja probaganda voi helposti johtaa tilanteeseen, missä jotkut kiihkeimmät piirit voivat järjestää "omaaloitteisesti" rajakahakoita ja muita selkkauksia, joilla voi olla todella peloittavat seuraukset. Toivoa pitää kuitenkin, että Kiinan nykyjohto ei päästä tilannetta luisumaan pois käsistään, vaan ryhtyy toimenpiteisiin sotahysterian lietsomisen vähentämiseksi ja lopettamiseksi.

"Teerenpeliä"

Viikon lopulla kerrottiin, että entinen "suuruus" ja nykyinen "mitättömyys", Saigonin varapresidentti Nguyen Cao Ky oli pitänyt sikäläiselle kadeteille puheen, jonka yhteydessä hän oli myös moitiskellut Yhdysvaltojen Vietnam-ohjelmaa.

Sen jälkeen meille kerrottiin, että Washington ei kiinnitä mitään huomiota siihen, mitä Ky puhuu, sillä loppujen lopuksi hän ei edusta ketään. Ky haluaisi olla presidenttinä, mutta sen sijaan hänelle järjestettiin varapresidentin virka, missä Ky'llä ei ole minkäänlaisia valtuuksia. Toisin sanoen Ky'ta pidetään Washingtonissa miekkosena, jonka puheille ei kannata antaa mitään arvoa.

Toisaalta on pantava merkille, että Saigonissa ei tehdä mitään sellaista, mitä todelliset isännät, Yhdysvaltalaiset miehitysviranomaiset eivät halua. Pienikin poikkipuolinen sana yhdysvaltalaisia miehittäjiä vastaan on vienyt ja vie edelleenkin Saigonissa kalterien taakse.

Mutta Ky on ilmeisesti erikoistapaus. Ja tämä johtuu siitä, että hän ei moittinut Yhdysvaltoja hyökkäyspolitiikasta Vietnamia vastaan, vaan siitä, että Yhdysvallat ei ole kyllin voimaperäisesti harjoittanut hyökkäyspolitiikkaansa!

Meille kerrottiin, että tilaisuudessa, missä Ky puheensa piti, ei ollut lainkaan ulkomaalaisia kirjeenvaihtajia. Mutta Saigonin uutistoimisto "Viet Nam Press" julkaisi kuitenkin siitä 32 sivua käsittäneestä puheesta "kovin sensuroidun" uutistiedon, minkä mukaan Ky oli moittinut Yhdysvaltoja "päättäväisyyden puutteesta", "horjunnasta", "heikkosydämisyydestä", siitä "ettei se ole miehitellyt sotatavoitteitaan" ja siitäkin, että Etelä-Vietnamia on kohdeltu "kuin siirtomaata".

Kuten huomataan tämän arvostelun kohteena on USAn sotatoimien "heikkous". Päättävämmin ja kovemmin pitäisi Kyn mielestä Yhdysvaltain asioissa käydä — ja siinä ohella kohdella avustajaa vähän anteliaammin, mitä on esim. Ky'ta viimeaikoina kohdeltu. Siihen kuuluu itsestään myös vaatimus Pariisin neuvottelujen lopettamiseksi.

Tällainen "arvostelu" on ihanaa musiikkia niiden amerikkalaispiirien korvissa, jotka vastustavat rauhanomaista ratkaisua ja vaativat sotaoperaatioiden jatkamista Vietnamissa. Sanalla sanoen Ky ei esiintynyt Yhdysvaltain sotapolitiikkaa vastaan, vaan sen tuhatprosenttisena kannattajana. Hän ei vaatinut sotatoimien rauhanneuvottelujen lopettamista — ja juuri sitä haluavat uutistietojen mukaan Saigonissa olevat Yhdysvaltain asevoimien päällystön jäsenet.

Mahdollista onkin, että Ky piti mainitun puheensa juuri niiden amerikkalaisupseerien puolesta, jotka ovat tunnetusti Pariisin neuvotteluja vastaan ja vaativat sotatoimien edelleen tehostamista. Vaikka jotkut täkäläiset lehdet yrittivät antaa Ky'lle tämän puheen perusteella jonkinlaisen "amerikkalaisvastaisen leiman", niin tosiasia tuntuu kuitenkin olevan, että hän esitti teerenpeliään Yhdysvaltain kiihkeimpien sotahaukkojen hyväksi.

Australiassa myös vehnäkriisi

Sydney. — Vehnän hinnan laskettua ennätysmäisen alhaiselle tasolle Australia on havainnut mahdottomaksi myydä nykyisiä vehnävarastojaan. Pääministeri John Gortonin hallitus on kriisitilan partaalla, sillä viralliset, vaikkakin julkaisemattomat tiedot viittaavat, että Australian vehnäfarmareilla jää myymättä yhdestä kolmasosasta kahteen kolmasosaan asti tämän vuotisesta vehnäsadosta.

Hallitus on arvioinut, että farmeille tulee jäämään noin 150 miljoonaa bushelia vehnää sen jälkeen kun tämän vuoden sato on korjattu. Vehnäfarmarit ovat nyt tiedottaneet, että ellei hallitus myönnä lisää tukiavustusta erikoisvarastointia varten, niin vilja tulee joko mätänemään tai joutuu toukkien tärvelemäksi.

Luonnonkaasua NL:sta L-Saksaan?

Köln. — Kölnissä alkoi viime viikolla neuvottelut luonnonkaasun toimittamisesta Neuvostoliitosta L-Saksaan. Ensimmäinen neuvottelukierros käytiin Wienissä.

L-Saksan talousministeriön mukaan Neuvostoliitto haluaisi myydä Länsi-Saksalle vuosittain 5,000 miljoonaa kuutiometriä luonnonkaasua. Neuvottelut jatkuvat lähiaikoina.

Suuri omenasato

Halifax. — Nova Scotian maatalousministeri Harvey Veniot ennusti viikonlopulla, että Annapolis Valleyn omenasato tulee olemaan tänä vuonna kaksinkertainen viime vuoteen verrattessa. Hän sanoi, että omenatuotanto voi nousta 5 miljoonaan busheliin.

Kirjeitä

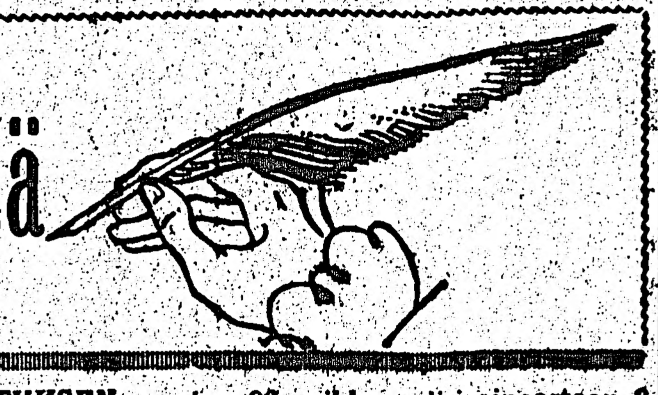

LEPOKOTIYHDISTYKSEN JOHTOKUNNAN VASTAUS RENWALLIN KYSYMYKSEEN

Kuten mr N Renwall kirjoituksessaan mainitsee tapahtui viimeisessä vuosikokouksessa tavallaan palatsivallankumous. Jäsenet halusivat näyttää, että he eivät ole valmiina menemään sairashoitolakysymyksessä niin suurella vauhdilla eteenpäin mitä viimevuoden johtokunta teki. Jäsenistö valitsi johtokunnan jonka jäsenet ovat hitaamman ja varovaisemman kulkijoita.

Mr Renwall ihmettelee kuinka tämän keikauksen tuloksena on yhdistyksestä eronnut jäseniä ja että jotakin on nyt vinossa. Johtokunta voi tähän antaa hyvin rauhoittavan vastauksen, nimittäin siinä mielessä että ei tämä jäsenten eroaminen ole mikään uusi asia yhdistyksen historiassa vaan aivan normaalia laatua. Yhdistyksestä on eronnut sen toimikauden aikana aivan prikulleen yhtä monta jäsentä vuosittain kuin on nykyisenkin johtokunnan aikana. Tämän lisäksi on vielä laskettava ne jäsenet jotka ovat jättäneet jäsenmaksunsa maksamatta joten pois jääneiden luku on kokolailla huomattava. Ero on vain siinä, että näistä eronneista jäsenistä ei ole ennemmin mainittu lepokodin tiedonannoissa jotka nyt tietysti huomataan virheeksi. Tämä kaikki tähän asti on siis ollut ihan normaalia toimintaa.

Mitä sitten tulee siihen paljon puhuttuun sairashoitola kysymykseen? Nykyinen johtokunta ei saanut edelliseltä johtokunnalta eikä edes sairashoitola valtuustolta minkäänlaista rahoitussuunnitelmaa. Siis, sen suhteen nykyinen johtokunnan oli tehtävä oma suunnitelmansa, ja se on se että koetetaan hoitaa ensitilassa kauppakirjassa sovitut maksut. Johtokunta on siinä käsityksessä että on hyvä yhdistykselle jos kyseenä oleva maa-alue pidetään yhdistyksen hallussa, koska sitä voidaan käyttää monenlaiseen tarkoitukseen, eikä se tällä hetkellä näytä aivan voittamattomalta. Johtokunta on ottanut selvää kuinka tarpeellinen tällainen sairashoitola todellisuudessa on suomalaisiin nähden. Tähän asti saatujen tietojen mukaan on tällaisissa hoitoloissa noin 2 pros.

Tämä tahtoo selvyyden vuoksi sanoa sitä että sellaisessa laitoksessa kun oli suunniteltu käsittäen 96 paikkaa olisi ainoastaan 2 suomalaista. Kuten edellä mainittiin on tämä tähän asti saatujen tiedustelujen tulos, mutta ei tämä prosentti kovin paljon voi nousta koska kaikki yleisimmät paikat on käyty läpi. Samalla aikaa on sanomalehdistä saatu lukea että valtion toimesta tullaan seuraavan kahden vuoden aikana rakentamaan edelläämainitunlaisia sairashoitoloita Vancouverin alueelle ja lähimpäristöön yli 2,000 paikkaa.

Johtokunta onkin harkinnut että olisiko jotain muuta paremmin suomalaisten hyödyksi koituvaa toimintaa. Johtokunnassa on herännyt ajatus että kyseenä olevalle maa-alueelle rakennettaisi halpavuokra asuntoja ja jätettäisi vähän tilaa johonka myöhemmin voitaisiin tehdä sairashoitola joka tyydyttäisi vain suomalaisten tarpeen. On todettu että suomalaiset yhä enemmän hakeutuvat tällaisiin halpavuokra asuntoloihin. Jo nyt odotuslistalla olevista suomalaisista rakennus tulisi täyteen. Johtokunta tuleekin laatimaan seikkaperäisemmän suunnitelman seuraavalle vuosikokoukselle edellämainitusta ajatuksesta jäsenistön hyväksyttäväksi tai hyljättäväksi.

On muuten hyvin ikävää todeta, että vaikka nykyinen johtokunta saikin niin suuren kannatuksen vuosikokouksessa, hävinnyt puoli on ottanut oikein sydämen asiaksi asettaa mitä moninaisempia kiviä ja kompastuksia sen eteen. Tämä tällainen toiminta on hyvin suurella prosentilla hidastanut johtokunnan toimintaa. Eikö olisi oikein ja demokraattista kuten edellinen johtokunta niin usein toi esiin, antaa rauha johtokunnan työlle, ja jos se ei ole jäsenistön mieleen antaa sen sanoa mielipiteensä vuosikokouksessa, kuten kävi viimeisessäkin. Sillä ei mikään johtokunta ole korvaamaton, vaan on vain jäsenistön palvelija. Nykyisen johtokunnan mielestä on jäsenistö suurin määrääjä ja näinollen johtokuntaa vaihdetaan niin usein ja niin hyvin kuin jäsenistö parhaaksi näkee.

Toivottavasti tämä vastaus on antanut tyydytyksen niihin kysymyksiin mitä ilmeni mr Renwall'n kirjoituksessa jotka kaikin puolin olivat hyvin asiallisia. Johtokunta lausuu kiitokset siitä mr N. Renwall'lle. — Lepokotiyhdistyksen Johtokunta.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Anna Auranen, Kirkland Lake, Ont., täyttää perjantaina, heinäkuun 25 päivänä 89 vuotta.

Olga Hendrickson, Toronto, Ont., täyttää perjantaina, heinäkuun 25 päivänä 82 vuotta.

Lauri Jokinen, Whitefish, Ont., Penage Rd., täyttää maanantaina heinäkuun 28 päivänä 70 vuotta.

Emil Rakkola, Sault Ste. Marie, Ont., täyttää tiistaina, heinäkuun 29 päivänä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Wm. Eklund Wanupissa:

Työväen taistelu tulee jatkumaan ja kiihtymään

Vapauden päätoimittaja Wm. Eklund piti lyhyen, mutta erittäin ytimekkään juhlapuheen viime sunnuntaina Wanupissa pidetyssä Alerts-Visan ja Säveltaiteen "Pikku-Suurjuhlassa". Julkaisemme tämän puheen, joka käsitteli asioita laajalla alalla, melkein kokonaisena, vain hieman lyhennettynä.

Tämä "pikku-suurjuhla" on kenraaliharjoitusta mainittavassa tilaisuuteen. Täällä saimme esimaistuksen siitä mitä Port Arthurin suurjuhlassa tulee tapahtumaan — tosin paljon suuremmassa mittakaavassa kuin täällä.

Omalta kohdaltani olen hyvin tyytyväinen tässä juhlassa kuulemaani ja näkemääni. Kuorolaisille, urheiluväelle ja muille asianomaisille kuuluu suurkiitos hyvästä työstä. Olen täysin vakuuttunut siitä, että meidän urheilijamme, voimistelijamme, laulajamme, soittajamme ja muut ohjelman esittäjämme, tulevat Port Arthurissa kantamaan korkealla Sudburyn seudun kansalaistemme viirejä ja siten antamaan todella arvokkaan panoksen suurjuhlan onnistumisen hyväksi.

Uskon juhlayleisön yhtyvän siihen kun toivotan kaikille täkäläisille ohjelman esittäjille hyvää onnea ja menestystä varsinaisessa suurjuhlassa — sekä hyvää purjetuulta mennen ja tullen kaikille Port Arthurin meneville juhlavieraille.

Meitä ilahduttaa myös tieto siitä, että pian Port Arthurin suurjuhlan jälkeen lähtevät musikaaliset voimamme Port Arthurista, Torontosta ja täältä Sudburysta Suomeen vierailumatkalle, jonka yhteydessä he antavat Suomen Työväen Musiikkiliiton tukemana konserttiohjelmia Suomen useissa kaupungeissa. Uskon, että Suomessa annetaan täysi arvo ja tunnustus sille kulttuurityölle mitä täkäläiset kuoromme ylläpitävät. Ja varmaa on myös se, että me kaikin olemme Suomivieraittemme takana ja tukena, toivottaen heille hyvää onnea ja menestystä siellä.

Tällaisena kesäpäivänä voivat puheen konseptit mennä sekaisin kuin siltä entiseltä koulutytöltä joka ainekirjoituksensa yhteydessä selitti, että, "meidän perheessä on yhdeksän lasta, — mutta osaa isä tehdä kirvestöitäkin."

Tämä palauttaa mieleen sen tosiasian, että niin kirvesmiehet kuin kaivostyöläisetkin ovat nyt lakkotaistelussa oikeutettujen vaatimuksiensa puolesta. Uskon, että täällä on juhlijain keskuudessa nyt enemmän lakkolaisia kuin muita.

Kirvesmiehet eivät ehkä aina tiedä pitäisikö heidän nyt itkeä tai nauraa. Huono seikka on luonnollisesti se kun he eivät saaneet säädyllistä työehtosopimusta ilman lakkoa. — Siksi haluamme vakuuttaa tässäkin juhlassa, että me muut olemme moraalisesti yksimielisesti heidän tukenaan. Toisaalta on tässä lakossa se hyvä puoli, että nyt voivat kirvesmiehetkin olla "kesälomalla". Tavallisesti he joutuvat talvikuukausiksi pakkolomautetuiksi. Mutta työnantajain öykkärimäisyyden ansiosta saivat rakennusmiehet nyt lepoaikaa kesäsydämenä. Tässä siis osoittautuu, että ei mitään niin pahaa, ettei siinä ole jotakin hyvääkin.

Mikäli on puhe kaivosmiehistä, joiden peruspalkka on vain $2.50 tunnilta, niin selvää on että nykyisten korkeitten hintojen ja verojen aikakautena on sillä palkalla mahdotonta pitää ruumista ja sielua yhdessä. Incon työläiset tarvitsevat huomattavan palkankorotuksen. Kun lisäksi huomioidaan, että Incon voitot ovat yli $140 miljoonaa vuodessa, ja työntekijöilleen yhteisesti maksama palkka vain $130 miljoonaa, niin selvää on, jotta yhtiö pystyy maksamaan, ja että meidän kaikkien tulee antaa Incon työläisille jakamattoman tuen tässä taistelussa. Mitkään verhot eivät saa siinä olla esteenä. On todella kysymys jättiläismäisestä riistosta kun yhtiö hankkii voitoksi yli dollarin jokaista maksamaansa palkkadollaria kohti. Sellainen tilanne on suorastaan skandaalimainen.

Toisaalta näyttää siltä, että Inco yrittää käyttää tätä sulkua muistuttavaa lakkotilannetta kiristyskeinona ennenkaikkea työläisiään ja heitä nyt edustavaa terästyöläisten unionia vastaan. Se yrittää saada työläisensä antautumaan mammonan alttarin edessä.

Incolla on valta ja voima määrätä nikkelin ja muiden tuotteittensa hinnat miltei niin korkeiksi kun se itse haluaa. Mutta kun työseisauksen johdosta nikkelin, kuparin ja muiden tuotteiden kysyntä kasvaa entisestään, niin sitä helpommaksi tulee moraaliselta kannalta hintojen korotus. Selvää on, että Inco yrittää hyötyä useammalla kuin yhdellä tavalla tästä työn seisautuksesta.

Kaikkien sudburylaisten ja yleensä canadalaisten edut vaativat kuitenkin, että Incon tulee suostua säädyllisen työehtosopimuksen allekirjoittamiseen — sisältyen siihen huomattava palkankorotus ja ns. reunaedut.

Nämä kotoiset ja yleensä canadalaiset lakot joita on nyt tuhka tiheään, palauttaa mieleen sen tosiasian, että "luokkataistelu ei olekaan niin kuollut, kuten porvarisedät ja -tädit yrittävät vakuuttaa. Tuskin koskaan ennen on Canadassa ollut niin paljon lakkoja kuin viime ja tänä vuonna on ollut. Ja tuskin koskaan ennen ovat työläiset saavuttaneet niinkään huomattavia voittoja mitä on

(Jatkuu 3 sivulla)

Millainen on sota, jos Bonn hyökkää DDR:ään?

Rostock. — Välttämättömyys tunnustaa DDR oikeudellisesti kiireytyy ennen kaikkea siihen tosiasiaan, että nykyinen tilanne saattaa antaa Länsi-Saksalle perusteen hyökätä DDR:ään tarvitsematta pelätä YK:n pakotteita. Tämä olisi mahdollista erityisesti silloin, jos sellaista Länsi-Saksan hyökkäystä pidettäisiin vain sisällissotana. Olisi tutkittava, ovatko kaikki NATO-maat todella valmiit hyväksymään tämäntapaisen perustelun, sanoi tämän viikon kansainvälisessä lakimiesseminaarissa ruotsalainen juristi Rudling.

Tuomari Rudling palautti mieliin, että Ruotsi on länsimaisista demokratioista aina ensimmäisenä tunnustanut uudet sosialistiset valtiot — Neuvostoliiton, Kiinan kansantasavallan ja Pohjois-Vietnamin. DDR on toistaiseksi poikkeus ruotsalaisesta käytännöstä tunnustaa valtio, jos sillä on hallitus, joka hallitsee valtion aluetta. Ruotsin ja DDR:n suhteet vastaavat de facto tunnustamista. Olisi vain johdonmukaista ja rauhaa vahvistavaa, jos Ruotsi — ja kaikki muutkin valtiot — tunnustaisivat DDR:n myös oikeudellisesti.

"Härkäfestivaali"

Pamplona, Espanja. — Vihainen härkä pääsi valloilleen härkäjuhlassa Pamplonan härkäjuhlilla viime lauantaina. Hurjistunut eläin surmasi erään espanjalaisnuorukaisen, lävistäen sarvillaan erään toisen nuorukaisen aiheuttaen tälle pahoja vammoja ja haavoitti lievästi erästä kolmatta.

Tämä oli pahin onnettomuus mitä on sattunut Ernest Hemingwayn romaanin "Ja aurinko nousee" johdosta kuuluisaksi tulleissa Pamplonan härkätaistelufestivaaleissa siitten vuoden 1947, jolloin härkä lävisti sarvillaan kuoliaaksi kaksi miestä.

— Ruotsin lehmäkanta supistui viime vuonna 1.6 miljoonasta 800,000 lehmään ja sen odotetaan pienenevän vuoteen 1980 mennessä 550,000 lehmään.

NL:n ja Canadan välinen viljasopimus umpeen 31 p.

Ottawa. — Canadan ja Neuvostoliiton välinen pitkäaikainen vehnäkauppasopimus menee umpeen heinäkuun 31 päivänä ja tämän sopimuksen perusteella Neuvostoliiton pitäisi vielä ostaa Canadasta 161.6 miljoonaa bushelia viljaa.

Sopimus solmittiin elokuun 1 päivänä 1966 kolmen vuoden ajaksi ja Neuvostoliiton piti ostaa sopimusaikana Canadasta kaikkiaan 336 miljoonaa bushelia viljaa. Neuvostoliitto osti tästä määrästä 175 miljoonaa bushelia sopimuksen ensimmäisen kahden vuoden aikana.

Menneillään olevan satovuoden aikana Neuvostoliittoon on ostettu ainoastaan 1,734,881 bushelia. Viimeinen lasti vietiin elokuussa vuonna 1968, samoihin aikoihin kun Varsovan liiton maat siirtyivät Tshekkoslovakiaan.

Canadan hallitus on ollut erittäin varovainen yrittäessään välttää äkkinäisen vehnäkauppojen loppumisen ja Tshekkoslovakian tapauksen yhteenliittämistä, mutta Neuvostoliiton viranomaisten uskotaan suuttuneen Canadan Tshekkoslovakian kriisin aikana ottaman kannan johdosta. Kahden maan väliset suhteet eivät ole vieläkään palanneet "normaaliin" tilaan ja vasta äskettäin tapahtui ensimmäinen toimenpide Canadan taholta yrittää paikata "särössä" olevia suhteita.

Canadan hallituksen virkailijat ovat kuitenkin toivorikkaita, että Neuvostoliitto pyytää Canadan vehnälautakuntaa jatkamaan nyt voimassa olevaa sopimusta ennen kuluvan kuun 31 päivää, joko marras- tai joulukuuhun asti. Neuvostoliiton taholta ei ole kuitenkaan annettu viitteitä tämänsuuntaisesta kannanotosta, mutta canadalaiset virkailijat väittävät, että on olemassa hyvä mahdollisuus, jotta Neuvostoliitto ostaa tämän vuoden loppuun mennessä ainakin 135 miljoonaa bushelia viljaa. Tämä määrä on alhaisin, jolla voitaisiin täyttää viljan ostosopimus, jonka sanotaan olevan Neuvostoliiton taholta annetun varman ostosopimuksen.

Aikaisemmin vuonna 1963 solmitun sopimuksen perusteella Neuvostoliitto osti kaksinkertaisesti sopimuksessa mainitun viljamäärän. Alkuperäinen sopimus käsitti tällöin 245 miljoonaa bushelia, mutta Neuvostoliitto osti kaikkiaan 488 miljoonaa bushelia mainittuna sopimusaikana.

Canadan ja Neuvostoliiton välisen ensimmäisen pitkäaikaisen viljakauppasopimuksen jälkeen on tapahtunut valtava muutos maailman vehnämarkkinoilla, ja Neuvostoliiton maatalous on tuottanut kahtena peräkkäisenä vuotena ennätysmäisen sadon.

PÄIVÄN PAKINA

HITLERIN IKIOMIA PAPPEJA

Näyttää siltä, että roomalaiskatolisen kirkon Mynchenin apulaispiispa Matthias Defregger on yksi tyypillinen esimerkki sotapapeista, jotka pitävät sodankäyntiä kutsumuksenaan.

Länsi-Saksan pääkaupungista Bonnista saapuneiden tietojen mukaan piispa on loppujen lopulta esittänyt italialaisen Filetto di Camarda-nimisen kylän asukkaille vetoomuksen anteeksiannon ja ymmärryksen saamiseksi siitä kun hän oli Hitlerin yhtenä sotapäällikkönä antanut määräyksen tappaa mainitussa kylässä 17 aseetonta italialaista siviiliä.

Frankfurtin syyttäjän viimevuotinen tutkimus johti tämän joukkomurhan paljastumiseen. Ja vedotessaan italialaiskylän asukkaiden anteeksipyyntöön, 54-vuotias piispa Defregger sanoi, että hän ei "halua puolustaa itseään", vaan pitää kaiketi turvallisempana maallisen olemuksensa kannalta sitä, että alistaa tekonsa "jumalan rangaistavaksi".

Tutkimusten perusteella on todettu, että ko. piispa oli sodan aikana kapteenin vakanssilla Hitlerin sissivastaisessa armeijayksikössä, ja antanut kesäkuun 7 päivänä 1944 määräyksen eräälle luutnantille tappaa mainitut kylän miehet.

Tämä joukkotappomääräys annettiin "kostoksi" siitä kun italialaisten sissien väitettiin surmanneen yhden tai kaksi Saksan natsisotilasta.

Nyt julkaisemassaan kirjeessä piispa Defregger yrittää "selittää" sitä miksi hän on 25 vuotta pitänyt salassa tämän asian. "Minä uskon että julkinen selostus niistä kauheista asioista ja koko siitä pulmasta, mihin minä jouduin, ei olisi auttanut ketään."

"Nyt pidän velvollisuutenani pyytää Filetton asukkailta ymmärtämystä ja anteeksiantoa siitä, kun minusta oli niin vähän apua."

Ilmeistä on kuitenkin, ettei tätä lieväkään anteeksipyyntöä olisi esitetty vieläkään, ellei ko. joukkomurhatapaus olisi tullut muuten paljastetuksi.

Tämä herättää kysymyksen siitä, kuinka moni "sotapappi" tai siihen verrattava viskaali on esimerkiksi Yhdysvalloissa moraalisesti vastuussa tuhansien ihmisten taposta — ellei nyt suoranaisen tappokomentonsa perusteella, niin ainakin siksi kun ovat antaneet moraalisen siunauksensa ja hyväksymisensä hyökkäyssodalle pientä Vietnamin kansaa vastaan.

Toisen maailmansodan ajalta sellaisia Mynchenin" pappeja on kosolta. Tunnettu katolinen teologi Karl Adam antoi Hitleristä 1933 seuraavanlaisen ylistyslausunnon: "Nyt hän (Hitler) seisoo edessämme, hän jota runoilijamme äänet ovat kutsuneet, Saksan nerouden vapauttaja. Hän on ottanut siteet pois silmiltämme ja tehnyt mahdolliseksi, että voimme nähdä tärkeimmin: meidän veremme yhtenäisyyden — meidän Saksamme sielun."

Münsterin yliopiston teologian professori Michael Schaef kirjoitti 1933: "Saksan piispat eivät olisi koskaan peruuttaneet natsipuolueen jäsenyyden kieltoa jos he olisivat otaksuneet että katolilaisuus ja natsismi ovat ristiriidassa keskenään... Niiden molempien pitäisi marssia käsi kädessä..."

Toukokuun 1 pnä 1933 natsipuolueeseen liittynyt tunnettu katolinen teologi Joseph Lortz kirjoitti: "Saksan katolisten velvollisuus on omantunnon syistä tukea täydestä sydämestään kansallissosialismia. Niin katolilaisuus kuin kansallissosialismikin vastustavat bolshevismia, liberalismia, suhteellisuutta, ateismia ja yleistä moraalittomuutta..."

Samanlaisia ylistyslauluja esitettiin tunnettujen saksalaisten protestanttipappienkin toimesta natsien puolesta. Natsismi ja hitlerismi oli heidän todellinen "jumalansa" ja natsien hyökkäyssota heidän "uskontunnustuksensa".

Kun tällaista on tapahtunut ja tapahtuu edelleen suuressa mittakaavassa, niin ei ole todellakaan ihmeteltävää kun vissaissä piireissä puhutaan kirkkojen kriisistä, ihmisten kylmenemisestä kirkkoihin ja suoranaisesta oppositionkin kasvusta kirkkoihin nähden.

Kirkot ja erikoisesti korkeampiarvoiset papit ovat sitoneet itsensä niin läheisesti näihin "maallisiin" ja siinä yhteydessä myös sotavalmisteluihin ja sotiin, että tavallisten ihmisten on kerta kaikkiaan mahdoton tehdä mitään eroa niiden ja yleensä valtapiirien välillä. — Känsäkoura.

INTIA KANSALLISTUTTI SUURIMMAT PANKIT

Maan kongressipuolueen kahtia jakautuminen näyttää melkein väistämättömältä

New Delhi. — Intian pääministeri Indira Gandhi pystyi edelleenkin jäämään pääministeriksi yllätyksiä täynnä olleen viikonlopun aikana ja onnistui kansallistuttamaan Intian suurimmat pankkilaitokset.

Maailman ainoa naispääministeri piti pintansa Intian yhden kaikkein vakavimman poliittisen kriisin aikana sen jälkeen kun maa sai itsenäisyytensä. Mrs. Gandhin onnistui jakaa kahtia ne voimat, jotka yrittivät heittää hänet pois hallituspukilta.

Mutta mrs. Gandhi ei ole kuitenkaan selvinnyt kaikista poliittisista vaikeuksistaan. Ja toimiessaan melkein yksinään antaakseen hallitukselle kontrollin Intian mukoissa finanssiasioissa mrs. Gandhi edisti mahdollisesti lähestyvää melkein ilmeistä kongressipuolueen jakaantumista ja jakaantumista muissa Intian poliittisissa puolueissa.

Intian ensimmäisen pääministeri Jawaharlal Nehrun tytär mrs. Gandhi saa huomattavaa tukea kommunistiselta ja muilta vasemmistolaisilta puolueilta, koska hän erotti varapääministerinä ja finanssiministerinä toimineen Morarji Desain ja teki sen jälkeen nopean siirron antaakseen hallitukselle kontrollin maan finanssilaitoksissa.

Muutaman minuutin kuluttua sen jälkeen kun hän oli vastaanottanut mr. Desain "eroanomuksen" mrs. Gandhi kutsui lauantaina koolle hallituksen kokouksen, mikä johti maan 14:sta suurimman pankkilaitoksen kansallistuttamiseen.

Mrs. Gandhin sanotaan poistuneen hymyilevänä tästä historiallisesta hallituksen kokouksesta nojaten ulkoministeri Dinesh Singhin käsivarteen. Ulkoministeri kiirehti Washingtonista New Delhiin antaakseen tukensa mrs. Gandhille.

Antaessaan odottamattoman iskun yksityisten omistamille pankkilaitoksille mrs. Gandhi julisti radiosanomassaan tämän toimenpiteen olleen välttämättömän saavuttaa kongressi-puolueen vannoma "sosialisointiohjelma" maassa.

Mrs. Gandhi painosti kaikkien niiden pankkien kansallistuttamista, joilla oli vähintään $75 miljoonan vastaavat säästöt.

Pankkien kansallistuttaminen ei tule kuitenkaan hetikohtaisesti vaikuttamaan Intiassa oleviin vieraiden maiden pankkeihin.

— Toisen maailmansodan aikana vaurioitui yli 70 prosenttia Budapestin asuinrakennuksista, ja 21 tuhoutui täydellisesti. Vahingot on korjattu jo aikoja sitten. Viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana on rakennettu tai aletttu rakentaa 29 uutta asumalähiötä.

Kuva Canadan aavikkomaakunnasta, mistä tuotetaan tänä satovuotena mahdollisesti yli miljardi bushelia viljaa, jolle Canadan hallitus ei näytä löytävän markkinoita.

Englanti esittää bakteeriaseiden kieltoa

Geneve, — Englanti esitti viime viikolla Geneven aseidenriisuntakonferenssissa ehdotuksen sa bakteerisodankäynnin kieltämiseksi. Kymmenkohtaisen ehdotuksen jätti 19 maan konferenssille Englannin ulkoministeriön valtiosihteeri Fred Mulley.

Ehdotuksen mukaan olisi bakteeriaseiden hallussapito ja valmistus kiellettävä. Edelleen tulisi jokaisen maan, joka katsoisi joutuneensa bakteerisodankäynnin uhriksi, voida valittaa asiasta YKn pääsihteerille tutkimuksien aloittamiseksi.

Ehdotus ei koske kemiallisia aseita, sillä useiden kemikaalien rauhanomainen käyttö tekisi kiellon valvonnan erittäin vaikeaksi, kertovat asiantuntijat. Kuitenkin konferenssin osanottajat voisivat ryhtyä neuvotteluihin, jotta saataisiin aikaan tehokkaampia kemiallisen sodankäynnin rajoituksia.

Toistaiseksi ei tiedetä, kuinka Yhdysvallat ja Neuvostoliitto suhtautuvat tähän Englannin ehdotukseen. Neuvostoliitto on jatkuvasti ollut sitä mieltä, että olisi pyrittävä laajentamaan vuodelta 1925 olevaa protokollaa, joka kieltää taistelukaasujen ja bakteeriaseidenkäytön. Yhdysvallat ei ole lainkaan ratifioinut tätä protokollaa, kun taas Ranska ja Kiina, jotka eivät ole osallistuneet viime aikoina aseidenriisuntaneuvotteluihin, ovat sen tehneet.

Englannin ehdotuksessa sanotaan, että jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu olemaan missään olosuhteissa käyttämättä vihamielisiin tarkoituksiin mikrobiologisia tai muita biologisia aineita, jotka saattavat aiheuttaa vahinkoa (kuoleman tai sairauden) ihmisille, eläimille tai kasveille.

Edelleen Englannin ehdotus edellyttää tällaisten aseiden hallussapidon tai valmistuksen kieltämistä sekä sitä, että jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu hävittämään hallussaan olevat tähän tarkoitukseen soveltuvat bakteerit tai muuttamaan ne rauhanomaiseen käyttöön soveltuviksi kolmen kuukauden kuluessa sopimuksen voimaantulemisesta.

Jokainen maa, joka katsoo joutuneensa bakteerisodankäynnin uhriksi on oikeutettu valittamaan asiasta YK:n pääsihteerille ja vaatimaan asianmukaisia tutkimuksia. Jos taas jokin maa epäilee jonkin toisen maan pitävän hallussaan tai valmistavan biologisia aseita, se on oikeutettu valittamaan suoraan turvallisuusneuvostolle, sanotaanEnglannin ehdotuksessa.

Jordania tukee täydellisesti sissejä

Amman. — Jordanialaiset ja israelilaiset tulittivat viime viikolla toisiaan automaattiaseilla ja panssarivaunutykeillä Oum Aeisin alueella Jordan-virran pohjoispuolella, ilmoitti Jordanian edustaja, joka syytti israelilaisia tulituksen aloittamisesta. Kaksi siviiliä vahingoittui Jordanian puolella, hän jatkoi.

Jordanian hallituksen edustaja kumosi tiistaina valheellisina tiedot, että uusimmat muutokset Jordanian korkeimmassa sotilasjohdossa tähtäävät Palestiinan sissien eliminoimiseen. Hän totesi, että Jordania tukee täysin sissejä ja selitti, että muutokset ovat välttämättömiä teknisistä syistä ja armeijan saaman uuden aseistuksen vuoksi.

TYÖVÄEN TAISTELU TULEE JATKUMAAN JA KIIHTYMÄÄN

(Jatkoa 2 sivulta)

saavutettu nyt siitäkin huolimatta, että hallitus ja yleensä valtiovalta on antanut julkista, että salaista tukea suurpääomalle. Se on merkki luokkataistelun jatkumisesta ja kiihtymisestä.

Eikä Canada ole tässä poikkeusasemassa. Päinvastoin tilastotiedot osoittavat viimeksikuluneen 4 vuoden ajalta, että lakot ovat lisääntyneet suuressa määrässä kaikissa kapitalistisissa maissa.

Vuonna 1965 oli 37 miljoonaa lakkolaista; v. 1966 oli 45 miljoonaa lakkolaista, v. 1967 lähes 47 miljoonaa lakkolaista ja v. 1968 lähes 57 miljoonaa lakkolaista. Kaikkein suurin ja vaikuttavin lakkoliike oli viime vuonna Ranskassa — ja nyt Italiassa puhjenneen hallituskriisin yhteydessä puhutaan, että Italia on saanut "Ranskan taudin". Ei ole lainkaan ihme vaikka viimeaikoina ei olekaan enää puhuttu "luokkataistelun kuolemisesta" tai sen "vanhanaikaistumisesta". Ainakin suurporvarit sanovat nyt keskuudessaan, että "jumala varjelkoon meitä tällaiselta 'luokkataistelun kuolemalta'."

Mutta sanotaan, kuten eräs henkilö sanoi minulle pari päivää sitten, eikö nyt olisi viisasta "jäädyttää sekä palkat että hinnat, jotta voitaisiin inflaatiovyöry pysäyttää? Kun esim. Toronton kirvesmiehet saavuttivat $6.00 tuntipalkan, niin se ei voi muuta kuin korottaa hintoja," sanoi ko. henkilö.

Tämä, hyvät juhlavieraat, on porvarien syöttämää pajuköyttä ja paksua pajuköyttä onkin. Minä toivon, ettei kukaan meistä jätä vastaamatta tällaisiin perättömiin väitöksiin. Tosiasia on, että työläisten palkat jäävät jälkeen inflaatiosta. Hinnat kohoavat aina edellä ja palkankorotukset saadaan kovalla vaivalla vasta jäljestäpäin. Palkoista ja hinnoista puhuttaessa tulee mieleen akselinsa ympäri häkissä juokseva orava. Huolimatta siitä kuinka kovaa orava juoksee, se pysyy paikallaan. Samoin on laita palkkojen ja hintojen kanssa. Työläisten on nyt juostava hemmetin kovalla vauhdilla palkkarintamalla pysyäkseen jotenkuten tasoissa hintojen jatkuvan nousun kanssa. Ja suuret monopoliyhtiöt nostavat mielinmäärin hintoja kahmiakseen yhä suurempia ja suurempia voittoja, kuten niiden tiliselostuksista näkyy.

Hintojen kontrollia ja jäädytystä tarvitaan ja kannatetaan. Mutta palkkojen jäädytystä on päättävästi vastustettava loppuun asti.

Vaikka käytettävissäni oleva aika rientää niin minun sallittaneen kuitenkin esittää mielipiteemme myös Apollo XI Kuu-lennosta.

Lyhyesti sanoen, me toivotamme näille urheille astronauteille onnea vaativassa toimessaan ja turvallista takaisin paluuta. Kysymys ei ole siitä, minkä maan miehet ovat matkalla — vaan ihmisen ensimmäisestä Kuu-matkasta. Sillä on tärkeä historiallinen merkitys. Tämä siitäkin huolimatta vaikka huomatut amerikkalaisetkin tiedemiehet ja sanomalehdet ovat todenneet, että tämän Kuu-matkan tieteellinen merkitys on melko suppea. Tieteelliseltä kannalta katsoen on kysymys "vain" Kuun pintanäytteiden maahan tuomisesta. Neuvostoliittolaiset ovat aiemmin esittäneet käsityskannan, että ihmisen vaarantamisen asemesta tällaiset Kuun pintanäytteet voidaan hankkia mekanisin keinoin — automaattisesti toimivien avaruuslentojen avulla. Tämä riittäköön Kuu-matkaan liittyvistä tieteellisistä seikoista.

Kuten edelläsanotusta ilmenee, nykyajan tapahtumien kehitys on myrskyisen nopeata ja usein pinnallisesti katsoen hyvin monimutkaista.

Näiden tapahtumien seuraamisen ja ymmärtämisen vuoksi ovat työväenlehdet tulleet entistä tärkeämmiksi.

Toisaalta on työväenlehtien asema entisestäänkin vaikeutunut täällä Canadassa. Yksistään postihintojen korotuksen vuoksi Vapauden liike joutuu tänä vuonna maksamaan $6,000 postimaksuja entisen tuhannen dollarin asemesta.

Inflaatiovyöry uhkaa siis meitä sananvapaudenkin menetyksellä. Oman sanomalehtemme, eli todellisen sanavapauden säilyttäminen vaatii siis meiltä entistä enemmän työtä ja toimintaa sekä uhrauksia. Tämän perusteella haluan vedota Teihin, ja teidän kauttanne kaikkiin sanavapauden ystäviin: Lahjoittakaa Vapauden ja Liekin haasterahastoon. Se on paras tae siitä, että lehtemme eivät tukehdu, kuten ovat jo tukehtuneet niin monet muut työväenlehdet, ylivoimaisen taloustaakan alle.

Kiitän teitä juhlavieraat kärsivällisestä puheeni seuraamisesta. Samalla toivotan uudelleen Alerts—Visalle sekä CSJ:n Sudburyn osaston kuorolle ja orkesterille sekä kaikille muille ohjelman esittäjille hyvää onnea ja menestystä Port Arthurin suurjuhlassa. Port Arthurissa, Canadan suomalaisten suurimmassa asutuskeskuksessa tavataan elokuun 1—4 pnä.

Ennustavat 150,000 kuolemaa

Genevä. — Maailman terveysjärjestön taholta sanottiin täällä viikonlopulla, että eri puolilla maailmaa maantieonnettomuuksissa surmansa saaneiden määrä tulee nousemaan 150,000 uhriin vuodessa, ellei tätä määrää ole nyt jo ohitettu.

Canadalainen syytteessä vakoilusta

Ottawa — Liittohallituksen kulkulaitosministeriön työläinen, 47-vuotias Rudolph Paul Holata joutui heinäkuun 21 päivänä Tshekkoslovakiassa oikeuskuulusteluun vakoilusyytöksestä. Tämän tiedon antoi Canadan ulkoministeriö viime torstaina.

Oikeus istuu Uste Nad Labenissa, Prahan lähettyvillä ja oikeuskuulustelun uskotaan kestävän 2 päivää.

Holata on ollut pidätettynä tammik. 6. päivästä. Hän on Tshekkoslovakiassa syntynyt, mutta Canadan kansalainen. Prahassa olevan Canadan suurlähetystön joku jäsen tulee seuraamaan oikeuskuulustelua.

Holataa syytetään jonkun muun maan kuin Canadan hyväksi suoritetusta vakoilusta ennen kuin hän lähti Canadaan v. 1951.

Stelco neuvottelee metallin myynnistä Neuvostoliittoon

Hamilton. — The Steel Co., of Canada vahvisti viikonlopulla tiedot siitä, että se neuvottelee parhaillaan NL:n kanssa useita tuhansia tonneja käsittävästä metallikaupasta NL:n autoteollisuuden kanssa. Jos nämä neuvottelut saadaan onnellisesti päätökseen, niin tämä tulee olemaan ensimmäinen tilaus, jonka Neuvostoliitto tekee canadalaiselta metalliyhtiöltä.

Stelcon eräs puhemies sanoi, että kaupan johdosta tulisi useita NL:n laivoja Hamiltonin satamaan. Metallin laivaus on suunniteltu kulumvan laivauskauden kolmen viimeisen aukiolokuukauden ajaksi.

NL ehdottaa YK-joukkoja Israelin ja arabien väliin

YK, New York. — Neuvostoliitto ehdottaa uudessa lähi-itää koskevassa suunnitelmassaan, että Yhdistyneiden kansakuntien joukot sijoitettaisiin Israelin ja arabivaltioiden välisille rajoille viideksi vuodeksi, kertoivat asiantuntevat lähteet New Yorkissa viime viikolla.

Suunnitelma on esitetty Yhdysvalloille, Englannille ja Ranskalle. Se on parhaillaan käsiteltävänä Moskovassa käytävissä neuvotteluissa, joihin osallistuu myös Yhdysvaltain lähi-idän asiain apulaisulkoministeri Joseph Sisco, mainitsivat lähteet.

Kahdentoista kohdan suunnitelmassa lähdetään siitä, että Israelin joukot vedetään takaisin vuoden 1967 sodan aikana miehitetyiltä arabialueilta. Vetäytyminen tapahtuisi vaiheittain kahden kuukauden aikana, ja sitä valvoisivat YK:n tarkkailijat. Se alkaisi Israelin ja arabimaiden hyväksyttyä yleisen suunnitelman ratkaisusta, johon pyritään neuvottelutietä YK:n sovittelijan Gunnar Jarringin välityksellä.

Osapuolet sitoutuisivat noudattamaan turvallisuusneuvostolle osoitettua julistusta, jossa ne lupaavat noudattaa ratkaisua ja kunnioittaa tiukasti aselepoa. YK:n joukkoja sijoitettaisiin kaikkialle rajan kummallekin puolelle sekä lisäksi Gazan ja Sharm el Sheikhin alueille.

Israelin vetäytymisen jälkeen suunnitelma edellyttää Israelin ja arabimaiden välisen sotatilan lopettamista, kaikkien alueella olevien valtioiden molemminpuolista tunnustamista sekä vapaata merenkulkua Tiraninsalmessa ja Suezin kanavalla. Suunnitelma määrittelee "varmoiksi ja tunnustetuksi" rajoiksi, joista turvallisuusneuvosto puhuu 22. marraskuuta 1967 hyväksymässään päätöslauselmassa, rajat, jotka olivat voimassa ennen vuoden 1967 sotaa.

ISRAEL EI KANNATA

Jerusalem. — Israelin ulkoministeri Abba Eban vaati viime viikolla YK:n lähi-idän neuvottelijaa Gunnar Jarringia ottamaan yhteyden Israelin ja arabimaihin neljän suurvallan välisten neuvottelujen jouduttua umpikujaan, ilmoitettiin virallisista lähteistä Jerusalemissa. Eban esitti vaatimuksensa Zurichissä.

Jarring ei ole toistaiseksi antanut vastaustaan. Eban esitti jälleen Israelin kannan olevan, ettei rauhaa saataisi aikaan ilman Israelin ja arabimaiden välisiä suoria ja vapaita neuvotteluja.

Israel ei ole suhtautunut suopeasti Neuvostoliiton viimeisimpään ehdotukseen, jonka mukaan Israelin joukkojen olisi vetäydyttävä ennen kesäkuun 5:ttä 1967 vallinneille rajoille sekä sallittava YK:n joukkojen asettuminen rajoille. Tarkkailijat ovat huomauttaneet, että Neuvostoliitto esitti samansuuntaisia ajatuksia välittömästi kuuden päivän sodan jälkeen.

YAT rakentaa öljyjohdon Välimerelle

Kairo. — Yhdistynyt arabitasavalta allekirjoitti äskettäin erään ranskalaisjohtoisen yhtymän kanssa 60 miljoonan punnan sopimuksen 238 km:n pituisen öljyjohdon rakentamisesta Suezin lahdelta Välimerelle.

Yhtymään kuuluu 11 yhtiötä, joista suurin osa on ranskalaisia ja italialaisia.

Rakennustyöt on määrä saada päätökseen 1970 loppuun mennessä. Johto tulee kulkemaan Suezin kaupungin eteläpuolelta Niilin poikki eräiseen kohteeseen Aleksandrian länteen. Sitä myöten voidaan vuosittain johdattaa 50 miljoonaa tonnia öljyä, mutta kapasiteettia lisätään myöhemmin 70 miljoonaan tonniin.

Urheilu

Kinnunen ja Nevala suurkilpailuissa

Helsinki. — Suomen keihäskaksikko Jorma Kinnunen ja Pauli Nevala ovat mukana yleisurheilukauden suurtapahtumassa, Euroopan ja Amerikan välisessä maaottelussa Stuttgartissa 30. ja 31. heinäkuuta.

Muita Pohjolan edustajia Euroopan joukkueessa ovat ruotsalaiset Kenneth Lundmark ja Ricky Bruch. Lundmark osallistuu yhdessä italialaisen Erminio Azzarian kanssa korkeushyppyyn. Bruch on nimitetty kiekonheittoon varamieheksi.

Euroopan joukkue on vahvasti saksalaispitoinen. Mukana on näet yhdeksän edustajaa Itä- ja Länsi-Saksasta. Neuvostoliitto loistaa poissaolollaan, sillä Neuvostoliitto on ilmoittanut, että heidän urheilijoillaan ei ole tilaisuutta osallistua tähän joukkueeseen.

VAIVAAKO TEITÄ

Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa.

Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas ja mainitkaa onko se naiselle tai miehelle ja koko, pieni, keskikoko tai suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Varokaa sammakonpuremaa:

Huomenna alkaa mätäkuu

Huomisesta päivästä (heinäk. 23 p:stä) lähtien sammakonpurema on vaarallinen. Huomenna ei myöskään pidä ottaa rakennuspuuta, koska niistä tehty talo on lyhytikäinen.

Mato syö naurist ja kaalin ellei niitä suojele. Teräaseita sopii käsitellä huolella, sillä haavat aikavat helposti märkiä.

Käärmeet ja muut matelijat siklävät tavallista nopeammin ja ovat tavallista kiukkuisempia ja suurempiakin.

Huomenna, heinäkuun 23., alkaa mätäkuu.

— Kyllä mätäkuun uskomuksissa osittain peräkin on, myönsi tohtori Maija Taka. Mätäkuun päivinä lämpö yleensä nousee ja kesän syyspuolella kosteus lisääntyy. Lämmin ja kostea ilma kasvattaa bakteereja. Liha mädäntyy helpommin ja huolettomasti hoidetut haavat saattavat märkiä. Tosin lääketieteellinen mätäkuu ei ole määrätyistä päivistä kiinni. Bakteereita parhaiten kasvattava aika saattaa tulla vaikkapa syyskuussa.

Elintarvikehygieenikon tohtori Nyyssösen mielestä nykyaikaisten kylmäkaappien ja kylmäkuljetusten aikana lihat ja makkarat säilyvät yhtä hyvin kuin tammikuussa. Tietenkin pilaantumisvaara sydänkesällä on suurempi kuin muulloin, mutta valvonta on tehokasta ja tekniset laitteet erinomaisia.

MÄTÄKUU ON KÄÄNNÖSVIRHE

Mätäkuu on koiratähden Siriuksen kuukausi. Keski-Euroopassa mätäkuuta sanotaankin koiran päiviksi tai koirakuuksi. Tanskassa saksalainen koirakuu sekoitettiin mätäkuuhun, koska alasaksalainen rode (koira) käännettiin roden, mikä Tanskan kielessä merkitsee mätää. Pohjoismaalaiset siis viettävät mätäkuuta kun muu Eurooppa elää koirakuuta.

Sana mätäkuu on kerännyt ympärilleen mätänemisuskomuksia samoin kuin muualla Euroopassa koirakuu on koirauskomusten aikaa. On esimerkiksi uskottu, että koirat mätäkuussa tulevat hulluiksi, monin paikoin on pantu toimeen erityisiä koiravainoja. Irrallaan juosseet koirat surmattiin säälimättä. Tämä oli jo muinaisten kreikkalaisten ja roomalaisten tapa, mutta vielä 1700-luvulla suoritettiin Saksassakin jokavuotiset koirien joukkoteurastukset koirapäivinä.

Kaikkien Euroopan kansojen mätäkuu ja koirakuu-uskomuksiin liittyy tarinoita merikäärmeistä ja muista matelijoista, lohikäärmekin tuntui olevan yleinen mätäkuussa. Mm. on kielletty uiminen mätäkuussa, koska vesissä on silloin suuria käärmeitä, jotka käyvät kiinni ihmiseen. Tällaiset uskomukset liittyvät yleiseen kansainväliseen kuvitteluun, että kesän kuumin aika on käärmeiden ja kaikenlaisten syöpäläisten siunattua aikaa.

Nykyään ei kukaan tunnu vakavissaan uskovan merikäärmeisiin, paitsi korkeintaan Loch Nessin hirviöön ja siihenkin uskovat lujimmin Skotlannin matkailuviranomaiset.

MÄTÄKUUTA KEN PELKÄISI

Mätäkuu-uskomuksetkin jakavat sukupolvet barrikadien eri puolille. Nuoret ihmiset eivät pelkää pilaantunutta lihaa tai märkiviä haavoja merikäärmeistä puhumattakaan, mutta vanhemmat suhtautuvat varauksella mätäkuuhun.

Anneli Lindqvist, 19, ei usko mätäkuuhun.

— Jos mulla ei jo olis reijät korvissa, ja mun täytyis laittaa ne nyt, niin mä laittaisin. Tietenkin haavat voi kuumana aikana ärtyä, mutta jos niitä hoidetaan kunnolla, niin ei mun mielestä mitään vaaraa pitäis olla. Entisinä aikoina oli vain niin vähän tietoa hygieniasta.

Pankkivirkailija X, 45.

— Minä kyllä vältän leikkauksia mätäkuussa, ellei ole ihan välttämätöntä, enkä varmasti laittaisi reikiä korviini. Mätäkuussahan kaikki bakteerit elävät voimakkaimmin.

Olavi Savolainen, 50.

— En usko ollenkaan mätäkuuhun tällaisenaan. Kylmällä ruoka säilyy paremmin kuin lämpimällä, oli sitten mätäkuu tai ei. Haavoja nyt ehkä on syytä hoitaa kuumana aikana huolellisemmin kuin tavallisesti. Yleensä minä en huomaa koko mätäkuuta.

Maria Hällström, 78.

— Kyl vaan haava ja kaik tiku sormis niin pal ärtyvä mätäkuus. Mnää muista kun mnää sain lapsena piigi jalkpohja ja mnää sairasti stää kolmat viikko. Mnää ole hyvi varovaine kaikitten terävitten kans mätäkuus. Ruua, niin ko liha ja maito ja semsset vikkeläst pilaantuva aineet, ova ain vähä huonoi mätäkuul. Mut mihinkkä merikärmeissi ja semssi mnää en usko. Mitä mahtava oli, merimiäste jutui. — A-A. T

Lisähuomautus suurjuhlien kilpailukutsuun

Pahoittelemme kun SCAUL:n mestaruuskilpailujen kilpailukutsusta, joka julkaistiin Vapauden Canada-päivän numerossa kesäkuun lopulla, jäi mainitsematta alle 16-vuotiaiden tyttöjen 4-ottelujen pokaali, jonka on lahjoittanut Lyyli ja Jussi Pärssinen. Toivomme, että seurat ja tytöt ottavat tämän huomioon, siis 100 m., kuula, korkeus ja pituus. Näissä kuin muissakin lajeissa urheilijat saavat kolme palkintoa ja ensimmäinen on kultainen mestaruusmitali. Pokaalikilpaan pääsee kun suorittaa kaikki neljä lajia. — P.V.

Ottawalta vehnäfarmareille $250 milj. etukäteismaksuina

(Jatkoa sivulta 1)

nen matkallaan sen sijaan, että olisi voittanut liberaalipuolueelleen lisäkannatusta, kuten hän onnistui tekemään viime vuonna vaalikampanjan aikana.

Suurimmalta osalta vierailunsa aikana hän jätti huomioimatta paikalliset uutisverkostot ja ne muutamat ottawalaiset kansalliset reportterit, joiden sallittiin matkustaa hänen seurueensa mukana — joutuivat vuokraamaan lentokoneita pystyäkseen seuraamaan Trudeaun perässä.

— Viisitoistavuotisen asuntotuotanto-ohjelman ensimmäisen puoliskon aikana — vuosina 1961 —1968 — rakennettiin Budapestissa yhteensä 83,000 uutta asuntoa, toisin sanoen noin 300,000 ihmistä pääsi muuttamaan uuteen kotiin.

VAIVAAKO TEITÄ

KORKEA VERENPAINE
REUMA SAIRAUDET
KÄSIEN JÄYKKYYS
PITKÄAIKAINEN PÄÄNSÄRKY
UNETTOMUUS

Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua magneettirengasta. Se auttaa.

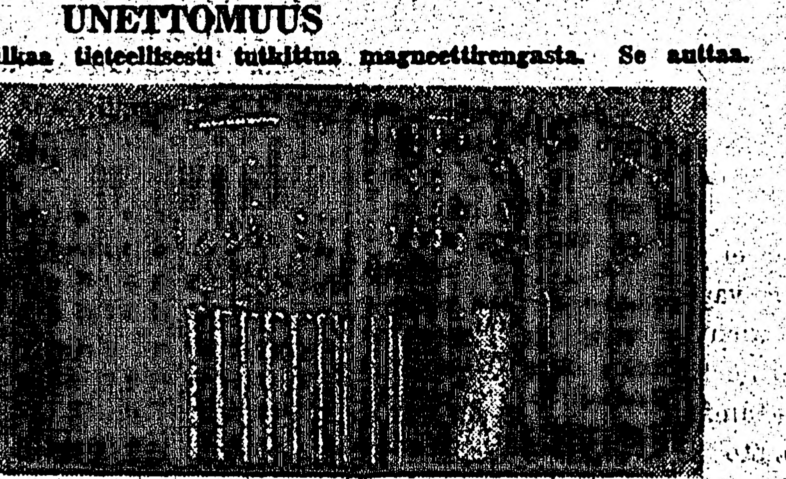

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa—Englannissa—Amerikassa—Neuvostoliitossa ja muissa maissa ympäri maapallon. Patentoitu 43 maassa.
Jokainen, joka kerran on käyttänyt magneetti terveysrengasta on täysin vakuuttunut sen tervehdyttävästä vaikutuksesta.
Prof. Nakagawan tutkimukset Tokion Yliopistossa osoittavat, että veren kulkiessa magneettikentän läpi se ionisoitui ja syntyi heikko electromotorinen voima.
Hoidettaessa korkeaa verenpainetta, eri reumasairauksia, unettomuutta, pitkäaikaista päänsärkyä, peräti 60% koehenkilöistä todettiin parantava vaikutus jo 2 viikon kuluessa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Se maksaa vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero.

PUHELIN 751-2938

Leikatkaa irti ja lähettäkää osoitteella
BAND SALES
Box 3, Scarborough, Ontario
Shekki tai maksuosoitus seuraa tilausta

Tilaan .... kpl. magneetti terveys rengasta
naiselle/miehelle
pieni/keskikoko/suuri

Nimi ....

Osoite ....

SUDBURYN UUTISIA

KIRVESMIESTEN LAKON SOVITTELUYRITYS EPÄONNISTUI TAAS

United Brotherhood of Carpenters and Joiners union osasto no. 2468 edustaja Paul Guertin tiedoitti viikonlopulla ,että kirvesmiesten ja Sudburyn alueen rakennusurakoitsijain yhdistyksen välisen palkkakiistan sovitteluyritys epäonnistui jo toisen kerran sen jälkeen kun kiistaa on pyydetty ratkaisemaan maakunnallinen sovittelija.

Noin 600 kirvesmiestä on lakossa Sudburyn alueen 35 rakennusurakoitsijain yhdistykseen kuuluvaa työnantajaa vastaan. Lakko alkoi toukokuun 30 päivänä sen jälkeen kun ensimmäinen sovitteluvirkailija epäonnistui sopimuksen aikaansaannissa. Kirvesmiehet vaativat uutta kahden vuoden palkka- ja työehtosopimusta.

FALCONBRIDGEN JA MM:n KESKUSTELUT PALKOISTA KATKESIVAT

Falconbridgen Nickel Mines-yhtiön ja Mine Mill unioń osasto no. 598 väliset keskustelut katkaistiin union neuvottelukomitean toimesta myöhään viime torstai-iltana.

"Me olemme aina olleet kiinnostuneita asianmukaisista neuvotteluista", sanoi union edustaja yhtiön edustajille. "Mutta tällaista ei ole vielä tapahtunut näissä neuvotteluissa."

Samana päivänä kun union taholta anottiin hallituksen sovittelu virkailijaa palkkaneuvotteluihin kerrottiin union sanoneen yhtiölle, että "teidän tarjouksenne rahapalkkana ja reunaetuisuuksina ovat tähän mennessä olleet suurta nollaa vastaavat."

Voimassa oleva Falconin ja MM:n välinen työehtosopimus meni umpeen elokuun 20 päivänä ja unio vaatii uutta sopimusta tähän päivään mennessä. Unio vaatii joko hyväksyttävissä olevaa sopimusta tai seurauksena on lakko.

Unio on pyytänyt $1.00 rahallista tuntipalkankorotusta ja huomattavia reunaetuisuuksia, mm. eläkkeiden kohdalla, kaksivuotisen työehtosopimuksen aikana.

LAKOT HIDASTUTTAA UUDISTUSTÖITÄ

"Me olemme samassa asemassa kuin kaikki muutkin rakennusalalle kuuluvat elimet Sudburyssa," sanoi kaupungin uudistusohjelman apulaisjohtaja Bob Bateman viikonlopulla.

Rakennusalalla Sudburyssa vallitsevat lakot ovat saattaneet seisauksiin kaupungin uudistusalueella käynnissä olleet työt ja hidastanut mm. Marchlandin kehitysohjelmaa.

P. J. Connolly-yhtiön toimesta siirrettiin rakennusalueelle yhtiön "työmaavirasto" juuri ennen lakkojen alkua, mutta töihin ei ole voitu ryhtyä.

MIEHEN EPÄILLÄÄN AMPUNEEN ITSEÄÄN

Chelmsfordissa asunut 34-vuotias Fern Gratton on hoidettavana Sudburyn St. Josephin sairaalassa erittäin vakavassa tilassa. Hänet löydettiin viime viikon lopulla kotinsa varastohuoneesta tajuttomassa tilassa luodinhaava päässään.

Mr Gratton on työskennellyt Incon palveluksessa ja hänen uskotaan ampuneen itseään päähän. Hänellä on vaimo ja kuusi lasta.

POLIISITKIN ILMAN TYÖEHTOSOPIMUSTA

Sudburyn kaupungin poliisien yhdistys on kehoittanut palkkaneuvottelukomiteaansa vastustamaan Ontarion prokuraattorin Arthur Wishartin toimenpidettä, jolla hän nimitti eläkkeellä olevan northbaylaisen tuomari H. J. Reynoldsin poliisiyhdistyksen ja Sudburyn poliisikomission välistä palkkakiistaa käsittelevän lautakunnan sovittelutuomariksi, tiedoitti poliisiyhdistyksen president ti George Rosse viime viikon lopulla.

Sudburyn poliisit ovat työskennelleet ilman työehtosopimusta tammikuun 1 päivästä lähtien ja neuvottelut katkesivat jo helmikuussa. Poliisikomissio pyysi sovittelutuomaria palkkakiistan ratkaisemiseksi.

INCON NEUVOTTELUT JATKUIVAT EILEN

Incon ja terästyöläisten neuvottelut olivat seisahduksissa viikonlopun ajan, mutta neuvotteluja jatkettiin Torontossa maanantaina. Torstaina tulee kuluneeksi kaksi viikkoa siitä kun Incon työmailla Sudburyssa ja Port Colbornessa alkoi työsulkua muistuttava lakkotila.

Maanantaina käydyissä neuvotteluissa ei kuitenkaan tiedoitettu saadun aikaan mitään huomattavampia edistyksiä tässä Incon ja terästyöläisten välisessä palkkakiistassa.

VISAN JA ALERTSIN TÄRKEÄ KOKOUS

Torstaina, heinäkuun 24 päivänä kello 8 illalla pidetään v.- ja u.- seurojen Visan ja Alertsin yhteinen kokous Finnish haalilla Sudburyssa. Viimeistellään järjestelyjä Port Arthurin juhlamatkaa varten.

Vielä on muutama paikka avoinna Suurjuhlabussissa. Ottakaa yhteys Gerry Kitts tai Karl Palomäki.

SAIRASLISTALLA

Manda Salo, Beaver Lakelta on hoidettavana Espanolan sairaalassa. Hän voi ottaa vastaan vieraita.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6974
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

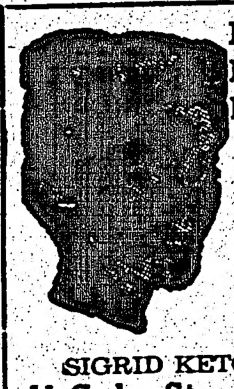
KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R .3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

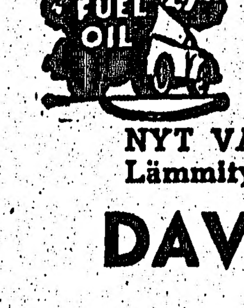

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

Hyvin onnistunut pikkusuurjuhla vietettiin sunnuntaina Wanupissa

Wanup. — Sunnuntaina vietettiin Wanupissa pikkusuurjuhlaa. Urheilurata oli asiantuntijoidenkin mielestä erikoisen hyvässä kunnossa ja lyhytaikainen sade esti sen pölyämästä. Urheilijoita oli paljon aivan pienistä tytöistä ja pojista alkaen, jotka varmasti saivat suurimmat suosionosoitukset. Urheilutulokset ovat toisaalla lehdessämme.

Haalille oli järjestetty hyvä mojakkapäivällinen ja ruokavieraita saapuikin niin paljon, että kukin joutui odottamaan ateriointivuoroaan. Haalin yläsalissa pelattiin seurapelejä, joten jokaisella oli mielensä mukaista puuhaa.

Ilma kirkastui ja iltapäiväohjelman alettua tuntui joidenkin mielestä jo kuumalta. Musiikaalinen ohjelma esitettiin haalin seinustalta, jonka eteen oli asetettu penkkejä yleisöä varten. Tuskin koskaan aikaisemmin ulkoilmajuhlassa ovat laulut kaikuneet niin kauniilta kuin tässä sunnuntaisessa juhlassa. Niin sekä mies- ja naiskuoron esityksissä samoin kuin yksityisissäkin numeroissa tuntui selvästi kovan harjoituksen tulos ja yleisön keskuudesta kuului tämän tuosta kiitosta laulajien hyvästä esitystasosta. Kuoron johtaja Laila Nordman sanoi vaan vaatimattomasti sen ehkä johtuvan hyvästä ilmastollisesta olosuhteesta ja laulajien takana olevasta haalin seinän kaikupohjasta, mutta kyllä juhlayleisö tiesi sen johtuvan myös ahkeran työn tuloksesta.

Iltapäiväohjelma aloitettiin Sävel-kuoron laulaessa Laila Nordmanin johdolla Canadan ja Suomen kansallishymnit, joita yleisö kuunteli seisaallaan. Juhlavieraat lausui tervetulleeksi Lyyli Pärssinen, joka toimi ohjelman kuuluttajana. Sen jälkeen Sävel-kuoro esitti Tulkaa juhlaamme, Syyslaulu ja Kauniskotimaa, jonka soolon lauloi erikoisen kauniisti Erkki Kinos.

Kaksi haitarisooloa esitti kauniisti nuori Leila Tyni. Sävelen naiskuoro lauloi kolme laulua Onnelliset, Äidin muistolle sekä On tuomi jo puhjennut tuoksuun.

Sävel-kuoroon kuuluvat Dougie Santala ja Erkki Kinos esittivät kaksi duettoa, mutta yleisön toivomuksesta heidän oli laulettava vielä kolmaskin laulu. Säestäjänä toimi miss Lazarenko.

Visan nuoret esittivät tanssit, jonka oli ohjannut Margit Romo. Tällaiset lasten esiintymiset ovat aina yleisön mieleen. Se antaa toivoa siitä, että heistä kasvaa uusia esiintyjiä ja toimitsijoita, joten työ jatkuu.

Sävelkuorolaiset lauloivat Hymni työlle, Land of the Silver Birch Laila Nordmanin johdolla sekä Arne Koivun johtaman Hääpolskan.

Juhlapuheen piti Vapauden päätoimittaja Wm. Eklund. Tämä puhe julkaistaan toisaalla lehdessämme.

Säveleen mieskuoro esitti Arne Koivun johdolla Oi aika nuoruuden, Erotessa sekä Lauantai.

Sitten seurasi palkintojen jako urheilukilpailussa voittaneille. Palkintopöydällä olikin "kiiluvaa" ja moni onnellinen sai hakea siitä omansa. Palkintojen jaon suorittivat Karl Palomäki ja Gerry Kitts, palkinnot ojensi kauniisti hymyillen Faye Alatalo.

Tämän jälkeen vielä Sävel-kuoro lauloi Arne Koivun johdolla Eespäin rohkeella mielllä sekä Laila Nordmanin johdolla Metsäkukkia, Työkello, They All Call It Canada ja CSJ:n marssin säveliin loppui tämä arvokas juhlaohjelma.

Kiitoksen ansaitsevat juhlavieraat, sekä tämän tilaisuuden niin hyvin järjestäneet ja ahkerat työmuurahaiset. Ja ennen kaikkea ansaitsevat kiitoksen niin hyvin esiintyneet laulajat ja heidän johtajansa. Eikä urheilijoitakaan sovi kiitosta vaille jättää, joten hyvin he puolustavat paikkaansa Sudburyn edustajina tulevassa suurjuhlassa Port Arthurissa.

URHEILUKILPAILUJEN TULOKSIA —

Päivän ohjelma aloitettiin hieman myöhästyneenä lämpöisen tihkusateen vallitessa. Ajoittain tuli vettä raskaamminkin mutta kun alkuun päästiin niin ei enää pysäytetty kilpailuja. Päivän mittaan ilma selkeni ja oli jo iltapäivällä melko kuuma.

Mitään erikoisia tuloksia ei saavutettu mutta taso yleensä oli kiitettävää. 200 m Warnock 24, keihäs Eero Ylä-Outinen 49.12 ja kiekko 33.37, pituus Warnock 5.82 ja Korkeus 162.

Naisten lajeissa mainittakoon 100 m: Forbes 13.4 ja pituushyppy Lachence 446.

Alle 21 v. 5ottelu: 1) K. Warnock 2145, 2) Ted Scharfe 1914, 3) Max Plouffe 1863, 4) Flowers 1835, 5) Bazaar 1408, 6) Landriault 1112. Kaikki Alertsista.

Alle 17 5-ott: 1) Mervin Scharf 1585.

Alle 15 v. pojat 1) Danny Flintoff 2251, 2) Ken Salo Alerts, 2005, 3) Paul Lachance Alerts, 2002, 4) D. Alatalo 1630 Alerts, 5) Kevin Mäki 1489, 6) Jeff Fisher 1192 7) Richard Lachance 958 8) Kenny Saarela 951.

Naiset 3-ott: Diane Forbes Alerts 1732.

Tytöt alle 16. 1) Collette Lachance 1746, 2) Alice Smith 1521, 3) Anne Marie Lachance 1465 kaikki Alertsista.

400 m yleinen. 1) Randy Kitts 57.6, 2) John Bazaar 57.9, 3) Max Plouffe 60. 4) Ivan Landriault, 5) Art Patahtaghoose 6) Jamie Flowers. Kaikki Alertsista.

1500 m. yleinen: 1) Randy Kitts 4.39.5, 2) Art Patatahgoose 3) John Bazaar, 4) Ted Scharf 5) Mervin Scharf 6) Jamie Flowers. Tällä matkalla nähtiin kova yhteenotto seuratoverien Kitts'in ja Patatahgoosen välillä. Vasta viimeisellä 300 metrillä sai Kitts yhtäkkiä nykäistyä pienen kaulan ja onnistui pitämään sen loppuun saakka.

Pojat alle 12 v. 60 m. 1) Bruce Mäki 10.1, 2) David Palomäki 10.7.

Pojat alle 9 v. 60 m: 1) Brian Denomme Visa 11.5, 2) Jamie Parker Visa 11.8, 3) Victor Kilp 4. Steven Palomäki 5) Danny Parker ja 6. Darin Parker.

Tytöt alle 12 v: 1) Debbie Kitts Alerts 10.5, 2) Nancy Palomäki 11,5, 3) Sharon Denomme 11.6.

Alertsin ja Visan jäsenet olivat myyneet menneinä viikkoina "lahjavoittolippuja" ja ensimmäisenä voittona oli komeat uudet murtomaasukset, lahjoittaja G. Kitts, voittaja Clairre Ruppel, Whitefish; toisena voittona Sony transistor radio, lahjoittaja U. Korpi, voittaja A. Flick, Burwash, kolmas voitto LP — voittaja Ed Kinnunen Long Lake, neljäs LP Pat Baley Burwash.

— Englannissa, missä UNESCO:n antamien tietojen mukaan "luetaan perinteellisesti eniten sanomalehtiä", ilmestyy 100 asukasta kohden 49 sanomalehteä ja USA:ssa 32 kappaletta.

KIITOS
Sydämellinen kiitos CSJ:n Sudburyn osastolle ihanasta kukkalaitteesta jonka tiloksen sain vastaanottaa täällä Sudburyn General-sairaalassa.
Kiitollisuudella,
HILJA KAISLA
Sudbury Ontario

Sydämelliset onnittelumme

NIKO PIISPASELLE

hänen täyttäessään 70 vuotta elokuun 1 pnä 1969!

Urheilun "pikku jättiläiselle" 70-vuotiaalle "Tekonimus" Piispaselle 1 päivä elokuuta 1969

Niko paljon on matkoja huiskinut
ja neuvoja nuorille tuiskinut
monet heistä ovat kasvattaneet kuntoaan
toisten jäädessä hiljaa unholaan.

Nikon matkat alkaa jo väsyä,
vaan vielä hän jaksaa pyöräillä
läpi laajan "Majavan" asutuksen
lehtiasiamiehen tointa hoitaen.

Mutta kynänsä vielä on luistava,
jolla jakelee meille luettavaa,
jota suuri yleisö odottaa
ja siksi häntä tänään muistetaan.

Siis paljon onnea eteenpäin
kunnon urheilumiehelle
ystävänsä tässä näin
toivottavat Tekonimukselle.

Paljon onnea ja menestystä toivottavat seuraavat sukulaiset, naapurit, ystävät ja toverit:

Martta Helin ja Brenda
Hilma ja Martti Piispanen
Wäinö Piispanen
Elli, Wäinö ja Ilmari Wirtanen
Aarne ja Ralf Ritari
June ja Ray Kainulainen
Elvi ja Tauno Pudas
Manda ja Arvi Salo
Mrs. Hilma Rasi
Laila ja Onni Rintamäki
Evelyn ja Allan Johnson
Helga ja Otto Swan
Mari ja Matti Johnson
Ellen ja Mike Leondoski
Mrs. Liisi Tillman
Hilkka ja Aito Ahopelto
Dora ja Frank Isackson
Julia ja Leo Luopa ja perhe
Viola ja Toivo Luukko
Vilma ja Walfred Rönkä
Sofia Rönkä
Pirkko ja Bill Salminen
Helmi ja Yrjö Palomäki
Laila ja Unto Penttinen
Anni ja Walter Rönkä
Hellen ja Eino Tikkanen
Fanni ja Karl Suominen
Mary ja Joonas Kivi
Sylvi ja Niilo Blomqvist
Alli ja Aulis Alhomäki
Mrs. Irma Reinikainen
Aune ja Eero Kinos
Sylvi ja Eino Mäki
Helvin Kukkakauppa
Mannisen Lempi ja tytöt
Ilmari Manninen ja perhe
Albert Manninen ja perhe
Alex Manninen ja perhe
Kauko Manninen ja perhe
Richard Manninen ja perhe
Aili ja Sofia Herranen

Vieno ja Toivo Salo
Kalle Honkanen
Anelma ja Sulevi Särkioja
Agnes ja Taisto Tamminen
Vieno ja John Viinikka
Dora ja Julius Keto
Elsi ja Ilai Salo
Urho Rauhanen
Eino Kuisma
Sonja Paasila
Aino ja Tauno Kolari
Helmi ja Werner Lammi
Ida ja Frank Mäkinen
Sanni ja Ida
Hilma ja Toivo Ranta
Senja ja Vic. Jutila
Lempi ja John Luopa
Laura ja Jussi Krats
Aune ja Carl Saarela
Linnea ja Evald Tuomaala
Aino ja Lauri Koski
Helen ja Bill Sundholm
Mirjam ja Antti Hankonen
Elina ja Arvi Sandholm
Donald ja Karl Puiras
Anna ja Chas. Palo
Tyyne ja Matti Tolmonen
Katri Laine
Vilho Setälä
Irja ja Aatu Koivula
Esther ja Toby Hakala
Impi ja Frank Tommila
Mr. John Ahlqvist
Ester ja Eino Mäki
Mr. ja mrs. Nick Grundsten
Eila ja Aimo Kolari
Maria Rauhala
Lydia Mäki
John Salminen
Eila ja Hannes Huhtanen
Maiju Majander
Mrs. Olga Taipale
Eila ja Aarne Niemi

Kaarina ja Aimo Mäkelä
Maila ja Emil Ojanperä
Kustaava Ojanperä
Ann (Ojanperä) Johnson
Laila ja Bill Ojanperä
Elina ja Lauri Sinisalo
L. Lahti
Antti Junkala
Lyyli ja Kalle Kauppinen
Miriam Kauppinen
Hilda ja Matti Kotanen
Sherry ja Reino Mäki
Fanni ja Einar Hänninen
Elsi ja Charlie Johnson
Hulda ja Oiva, St. Catharines, Ont.
Eugen, Maiju ja Evert Mäenpää
Viljo ja Tauno Hietikko
Kerttu ja Gerry Kitts
Randy Kitts
Hilda ja August

V. ja u.- seura Jehu

Rauha ja Aimo Mäki
Lillian Jokinen
Joan ja Karl Palomäki
Esteri ja Eino Siren
Anita ja Vilho Kotila
Martha ja Harold Huhtanen
Alina ja Vili Eklund
Senja ja Edwin Suksi
Matti Mäkelä
Lyyli ja Jussi Pärssinen
John Autio
Airne Walli
Taimi Äystö
Helena Ahokas
Emmi ja Hannes Suomala
Vapaus Publishing Co. Ltd.